

กำหนดการ
สัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญติ
ตามพระราชบัญญติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ณ ห้องทิพวรรณบอลรูม ๑ ชั้น L
โรงแรมริชмонด์ ถนนรัตนนาธิเบศร์ ตำบลบางกระสอ อําเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

*****

- ประธาน: ศ.นพ.อุดมศิลป์ ครีแรงนาม ที่ปรึกษาสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สส.)
๐๙.๐๐ - ๙.๓๐ น. ลงทะเบียน
๐๙.๓๐ - ๐๙.๔๕ น. พิธีเปิดการประชุม
- โดย - นายแพทย์สมาน พุตระกูล
- ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวรายงาน
- ศ.นพ.อุดมศิลป์ ครีแรงนาม
ที่ปรึกษาสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สส.) กล่าวเปิด
- ๐๙.๔๕ - ๑๐.๓๐ น. ชี้แจงเจตนารมณ์ และนำเสนอข้อมูลทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาร่างอนุบัญญติ
ตามพระราชบัญญติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ ได้แก่
๑. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. .... (ห้ามขายรอบสถานศึกษา)
๒. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดวิธีการหรือลักษณะในการห้ามขาย
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. .... (ห้ามขายเหล้าปั่น)
- โดย - นายแพทย์สมาน พุตระกูล
- ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับ
- ผู้อำนวยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา หรือผู้แทน
- ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ระดมความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญติตามพระราชบัญญติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ.๒๕๕๑
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. ชี้แจงเจตนารมณ์ และนำเสนอข้อมูลทางวิชาการเพื่อประกอบการพิจารณาร่างอนุบัญญติ
ตามพระราชบัญญติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.๒๕๕๑ ได้แก่
๓. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามบริโภค
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. .... (ห้ามดื่มน้ำยาพาราฟิน หรือบริเวณหน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ)
๔. ร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไข เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า พ.ศ. ....
- โดย - นายแพทย์สมาน พุตระกูล
- ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับ
- ผู้อำนวยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา หรือผู้แทน
- ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ระดมความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญติตามพระราชบัญญติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ.๒๕๕๑
- หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐-๑๐.๔๐ น. และภาคบ่าย ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕ น.

ร่าง

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบังคับตั้งแต่วันประกาศเกียรติการจากัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่อยู่ห่างไม่เกิน ๕๐๐ เมตร จากริ้วหรือแนวเขตสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจัดให้มีการศึกษาระดับที่สูงกว่าประถมศึกษาขึ้นไป

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับ

(๑) สถานที่ที่ได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผันพิเศษจากคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด โดยการพิจารณาร่วมกับสถานศึกษาที่อยู่ในเขต

(๒) โรงเรียนที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงเรียนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรยนก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒ กรณีผู้ที่ได้รับใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุราชื่อยื่นเขตตาม ข้อ ๑ ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จนกว่าใบอนุญาตจะหมดอายุ

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๔๒

นายกรัฐมนตรี

ร่าง

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดวิธีการหรือลักษณะในการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๓๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัตินี้ได้ให้ไว้ไว้แล้ว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามนำให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือลักษณะของการนำเข้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาผสมในน้ำหวาน น้ำผลไม้ หรือน้ำที่มีกลิ่นของผลไม้ หรือสิ่งอื่นใด แล้วนำมาน้ำปั่นรวมกัน เช่น เหล้าปั่น หรือเครื่องดื่มอื่นที่ใช้วิธีการหรือลักษณะในการทำนองเดียวกัน ยกเว้นการขายในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๕๒

นายกรัฐมนตรี

ร่าง

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๓๑ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๔๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(๑) สถานที่หรือบริเวณหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโนร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(๒) บริเวณภายในหรือบนภายนอกทางบกที่อยู่ในที่หรือทางสาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๕๒

นายกรัฐมนตรี

เจริญ ๖๖๖๗๘๗๗๗๗๗๗๗

ร่าง

ประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก
พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า พ.ศ. ....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๔๙ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่ง^{ราชอาณาจักรไทย} บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ
ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“บรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุ ที่ใช้บรรจุเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์

“ภาชนะบรรจุ” หมายถึง ขวด กระป๋อง ไห หรือภาชนะที่มีลักษณะอื่นใดที่ใช้บรรจุเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์

“หีบห่อบรรจุ” หมายถึง กล่อง ที่ใช้บรรจุหรือหุ้มห่อภาชนะบรรจุเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ไม่ว่าด้วยการใส่หรือด้วยวิธีอื่นใด แต่ไม่ให้หมายความรวมถึงลังที่ใช้เพื่อความสะดวกในการ
ขนส่งโดยเฉพาะ

ข้อ ๒ ภาชนะบรรจุต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ภาชนะบรรจุที่มีลักษณะเป็น ขวด จะต้องมีปริมาณบรรจุสุทธิไม่น้อยกว่า
๒๕๐ มิลลิลิตรต่อหนึ่งภาชนะบรรจุ

(๒) ภาชนะบรรจุที่มีลักษณะเป็น กระป๋อง ไห หรือถุง จะต้องมีปริมาณบรรจุ
สุทธิไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิลิตรต่อหนึ่งภาชนะบรรจุ

(๓) ภาชนะบรรจุที่มีลักษณะอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวใน(๑)และ(๒) จะต้องมี
ปริมาณบรรจุสุทธิไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ มิลลิลิตรต่อหนึ่งภาชนะบรรจุ

๓๔. ส.ผีวัต

ข้อ ๓ ฉลากบนบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตหรือนำเข้าในราชอาณาจักรไทย จะต้องไม่มีคำหรือข้อความซึ่งอาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความปลอดภัยหรือส่งผลดีต่อสุขภาพ หรือมีระดับสารที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพน้อยกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ว่าไป หรือมีคำหรือข้อความที่มีลักษณะเป็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม และบนฉลากต้องมีคำว่า

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ห้ามจำหน่ายแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
ฝ่าฝืนมีโทษจำคุก ๑ ปี ปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท”

โดยแสดงตามแนวนอนอยู่ด้านบนสุดของฉลาก ให้พิมพ์เป็นอักษรไทย “อังสานา นิว” (Angsana New) หรือตัวอักษรอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน มีขนาดไม่น้อยกว่า ๒๐ พอยต์ ตัวหนา โดยแสดงเป็นตัวอักษรสีขาวบนพื้นสีดำ เช่น ชื่อสามารถอ่านได้ง่ายและมองเห็นได้อย่างชัดเจน ตามแบบแนบท้าย

ข้อ ๔ ฉลากบนบรรจุภัณฑ์ที่ต้องแสดงข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยจัดทำเป็นรูปภาพ ๕ สี ๖ แบบ สับเปลี่ยนกันไปตามลำดับในอัตรา ๑ แบบ ต่อ ๑,๐๐๐ บรรจุภัณฑ์ ๔ บุรีรัมย์ ๗ จันทบุรี ๔ นราธิวาส ๔ สงขลา ๔ ยะลา ๔ ปัตตานี ๔ ชุมพร ๔ กาญจนบุรี

ข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง ๖ แบบให้เป็นไปตามต้นแบบท้ายประกาศ ดังต่อไปนี้

- แบบที่ ๑ “ดื่มน้ำ ทำให้เป็นโรคตับแข็ง”
- แบบที่ ๒ “ดื่มน้ำแล้วขับปัสสาวะยาก”
- แบบที่ ๓ “ดื่มน้ำ ทำให้ขาดสติและเสียชีวิตได้”
- แบบที่ ๔ “ดื่มน้ำ ทำให้เลื่อนสมรรถภาพทางเพศ”
- แบบที่ ๕ “ดื่มน้ำ ทำร้ายตัวเอง ทำลายลูกและครอบครัว”
- แบบที่ ๖ “ดื่มน้ำ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อเด็กและเยาวชน”

การแสดงข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนบรรจุภัณฑ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) กรณีบรรจุภัณฑ์เป็นทรงสี่เหลี่ยม ข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของแต่ละด้านซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด หรือด้านที่โดยสภาพเป็นด้านหน้าและด้านหลัง

(๒) กรณีบรรจุภัณฑ์เป็นทรงกลมหรือทรงกระบอก ข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ผิวทั้งหมดของบรรจุภัณฑ์นั้น

(๓) กรณีบรรจุภัณฑ์มีลักษณะรูปทรงอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวใน (๑) และ (๒) ข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องมีขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่ผิวทั้งหมดของบรรจุภัณฑ์ นั้น

ในการดำเนินการจัดทำข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องจัดทำจากต้นแบบที่สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดให้เท่านั้น ทั้งนี้สามารถปรับขนาดได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้นโดยสัดส่วนแนวตั้งกับแนวนอนไม่เปลี่ยนแปลง

ข้อ ๕ การแสดงข้อความคำเตือนถึงไทยและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามข้อ ๔ ให้จัดแสดงบนบรรจุภัณฑ์ หรือแสดงบนวัสดุอื่นได้ปิดทับบนบรรจุภัณฑ์ในลักษณะติดอยู่อย่างถาวรสิ้นเชิง สามารถทำให้หลุดลอกหรือทำลายได้โดยง่าย

ข้อ ๖ ประกาศฉบับนี้มิให้ใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ผลิตหรือนำเข้าเพื่อจำหน่ายนอกราชอาณาจกร หรือผลิตหรือนำเข้าเพื่อเป็นตัวอย่างในการทดสอบ วิเคราะห์ หรือวิจัย โดยมีรายละเอียดในการผลิตหรือนำเข้าเพื่อการดังกล่าวอย่างชัดเจน และมิได้กระทำเพื่อประโยชน์ในทางการค้าในราชอาณาจกร

ข้อ ๗ ในการนี้มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือการดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ ให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นที่สุด

ข้อ ๘ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่

พ.ศ. ๒๕๕๒

(ลงชื่อ)

(นายวิทยา แก้วภราดัย)

ประธานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ต้นแบบฉลากรูปภาพข้อความคำเตือนถึงโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ห้ายประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก
พร้อมทั้งข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า พ.ศ. ....

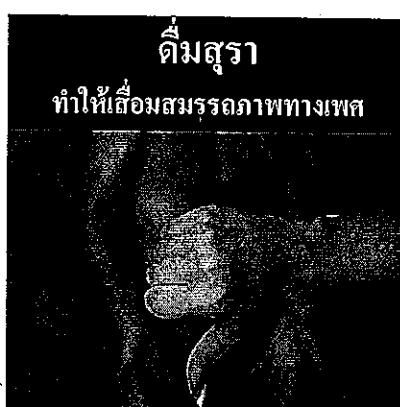
แบบที่ ๑ “ดื่มสุรา ทำให้เป็นโรคตับแข็ง”

แบบที่ ๒ “ดื่มสุราแล้วขับน้ำ ทำให้พิการและตายได้”

แบบที่ ๓ “ดื่มสุรา ทำให้ขาดสติและเสียชีวิตได้”

แบบที่ ๔ “ดื่มสุรา ทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ”

แบบที่ ๕ “ดื่มสุรา ทำร้ายตัวเอง ทำลายลูกและครอบครัว”

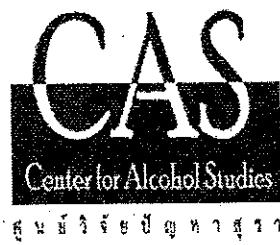
แบบที่ ๖ “ดื่มสุรา เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ต่อเด็กและเยาวชน”

รายงานการสำรวจ

เรื่อง

“การรับรู้และทัศนคติของเยาวชนไทยต่อมาตรการ
ข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

โดย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา^{มิถุนายน พ.ศ. 2553}

๑๕๗๘ ถนนกรุงศรีฯ

บทคัดย่อ

หลังจากที่มีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปีพ.ศ. 2551 คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อาชัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติพัฒนาภูมิประเทศเบียบปoyerต่างๆ เพื่อสนับสนุนการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยกฎหมายให้มีความชัดเจน ครอบคลุมและรัดกุมยิ่งขึ้น คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร่าง “ประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฉลาก พร้อมทั้งข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า พ.ศ.....” โดยกำหนดให้บรรจุภัณฑ์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้องมีการแสดงข้อความคำเตือนประกอบรูปภาพ 4 สี 6 แบบ ตามขนาดที่กำหนด และสับเปลี่ยนหมุนเวียนไป ซึ่งปัจจุบันกฎหมายได้กำหนดให้มีเพียงการแสดงข้อความคำเตือนอย่างเดียวเท่านั้น การใช้ข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์หรือรูปภาพในการควบคุมการบริโภคบุหรี่ ทั้งในประเทศไทยและทั่วโลกนั้นประสบความสำเร็จมาก ดังนั้นหากมีการบังคับใช้ข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจมีความเป็นไปได้สูงที่ประสิทธิผลจะเหมือนกับกรณีบุหรี่ แต่ในปัจจุบันยังไม่มีประเทศไทยได้เลยที่ใช้ข้อกำหนดนี้ มีเพียงการใช้ข้อความคำเตือนเท่านั้น (Text-only health warnings)

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) จึงได้ออกแบบการศึกษาวิจัยโครงการ “การรับรู้และทัศนคติของเยาวชนไทยต่อมารการข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และทัศนคติของเยาวชนต่อข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และศึกษาแนวทางพร้อมข้อเสนอแนะในการประกาศใช้มาตรการแสดงข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ดังกล่าว โดยทำการสำรวจสำrageกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 - 6 จากทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 1,512 ตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภูมิภาคต่างๆ ในเขตอำเภอเมืองอีก 4 จังหวัดได้แก่ เชียงใหม่ มหาสารคาม ปราจีนบุรี และสงขลา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นระเบียบวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล หลังจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ผลการสำรวจปีดังนี้

- มีนักเรียนเพียงร้อยละ 63.68 เท่านั้นที่ทราบว่ามีข้อความคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากจำนวนนี้พบว่ามีนักเรียนที่สามารถจำข้อความคำเตือนได้เพียงร้อยละ 22.8 ในขณะที่มีนักเรียนจำนวนถึงร้อยละ 77.72 ที่รับรู้ว่ามีข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ของบุหรี่ และในจำนวนนี้สามารถจดจำข้อความและภาพได้ถึงร้อยละ 26.69 ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะพบว่านักเรียนพบเห็นข้อความคำเตือนพร้อมภาพบนของบุหรี่ได้มากกว่าข้อความคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 22.05 โดยในจำนวนนี้สามารถจำข้อความคำเตือนหรือภาพได้มากขึ้นร้อยละ 17.1

- นักเรียนร้อยละ 23.5 รู้สึกว่าการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์สวยงาม ทำให้นำมองนำลงชิม
- นักเรียนร้อยละ 92.1 – 95.5 คิดว่าข้อความคำเตือนพร้อมรูปภาพมีอิทธิพลต่อการทำให้นักเรียนไม่อยากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าการมีข้อความคำเตือนเพียงอย่างเดียว ซึ่งข้อความคำเตือนประกอบภาพที่มีอิทธิพลสูงสุดได้แก่ ข้อความว่า “ดื่มสุราแล้วขับขี่ ทำให้พิการและตายได้” พร้อมภาพอุบัติเหตุ ส่วนข้อความคำเตือนประกอบภาพที่มีอิทธิพลต่ำสุดข้อความและภาพเกี่ยวกับการ “ดื่มสุรา ทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ” ในขณะเดียวกันนักเรียนร้อยละ 80.1 คิดว่าการมีข้อความคำเตือนพร้อมรูปภาพทั้ง 6 แบบนั้น จะทำให้นักเรียนรับรู้ถึงผลกระทบและมีความตระหนักรมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับอันตรายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- นักเรียนจำนวนมากถึงร้อยละ 81 คิดว่าข้อความคำเตือนประกอบภาพทำให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันมีความอยากรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยลง และร้อยละ 90.5 สนับสนุนให้มีการใช้มาตรการนี้

ผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่สามารถนำมาสนับสนุนการออกกฎหมายและแนวทางการผลักดันนโยบายที่มีประสิทธิผลในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการขับเคลื่อนการรณรงค์และการทำความเข้าใจต่อสังคมของความจำเป็นที่ต้องมีมาตรการข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ดังกล่าว

เหตุผลที่ประเทศไทยมีข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์ (ภาพคำเตือน) บนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์*

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้ผลกระทบต่อสุขภาพและสังคมโดยรวม จึงไม่ควรได้รับการพิจารณาเป็นสินค้าธรรมดามาเมื่อนานมาแล้ว อุบัติการณ์ในสังคมไทยจึงไม่ว่าในมิติดีๆ
- ในระดับโลก ภาระโรคที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา ประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ คือ ปริมาณการบริโภคในกลุ่มเยาวชนและผู้ห่างไกล โดยเฉพาะในภูมิภาคของโลกซึ่งโดยธรรมเนียมปฏิบัติเดิมนั้นมีปริมาณการบริโภคต่ำ
- ประเทศไทยเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการเป็น “ตลาดเกิดใหม่” ซึ่งมีความซุกหรือจำนวนนักดื่มเพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงปริมาณการบริโภค ความถี่ในการดื่ม ความหลอกหลอนของผลิตภัณฑ์ และการรับรู้หรือเข้าถึงการโฆษณาทั้งแบบทางตรงและทางอ้อมที่มีมากด้วย ปริมาณการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นนำไปสู่ปัญหาต่างๆ ที่สังคมไทยต้องเผชิญหน้าเพิ่มมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้นทุนของผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทยมีมหาศาลากว่าประโยชน์ที่สังคมได้รับ นอกจากนี้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังทำให้เกิดปัญหาร่องของความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่เป็นกลุ่มคนยากจนที่มีความเปราะบางต่อปัญหา
- ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมาพร้อมกับการดื่ม ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อสังคมไม่ว่าจะเป็นสาเหตุโดยตรงหรือเป็นปัจจัยที่ส่งผลปัจจัยหนึ่ง
- ไม่มีการดื่มที่ไม่เสี่ยงในระดับมหภาคหรือในระดับประชากรของประเทศไทยมีรายได้ต่ำและรายได้ปานกลาง แม้ว่าจะมีหลักฐานทางวิชาการจำนวนหนึ่งที่พบความเป็นไปได้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจส่งผลต่อสุขภาพต่อผู้ดื่ม แต่ต้องมีลักษณะเฉพาะที่แน่นอนในการดื่มจึงจะทำให้เกิดผลที่ต้องการได้ การที่ผู้ดื่มได้รับประโยชน์จากแอลกอฮอล์ในการป้องกันโรคหัวใจไม่ได้หมายความว่าผู้ดื่มนั้นจะลดพันอันตรายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์อยู่แล้วก็ไม่ได้สูญเสียประโยชน์ใดๆ จากการไม่ดื่ม การแนะนำให้ผู้ป่วยหรือลูกค้าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อป้องกันโรคหัวใจเป็นการไม่เหมาะสม ผิดจรรยาบรรณและไร้ความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างร้ายแรง
- หลักฐานทางวิชาการแสดงให้เห็นว่าการแสดงข้อความคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคเป็นกลไกสำคัญที่สามารถให้การศึกษาและเตือนภัยผู้บริโภค เกี่ยวกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น มาตรการนี้สามารถเพิ่มความรู้และความตระหนักรู้ในกลุ่มผู้บริโภคในระดับภาพรวมได้ การแสดงข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์จะเป็นเครื่องมือที่ให้ความรู้แก่นักดื่มและผู้ที่คิดจะดื่มในอนาคตได้โดยตรง มาตรการนี้มุ่งเป้าไปยังนักดื่มที่มีความเสี่ยงสูง นักดื่มประจำและนักดื่มน้ำหนักเป็นกลุ่มที่จะพนหันข้อความคำ

เดือนนี้มากกว่าประชากรกลุ่มนี้ ประสบการณ์จากความคุ้มการบริโภคนุหรื่นนแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า มาตรการภาพคำเตือนนี้ให้ผลที่ต้องการในการควบคุมการบริโภคอย่างสูงเมื่อเทียบกับการมีข้อความเพียงอย่างเดียว การวิจัยในประเทศไทยชี้แนะนำว่าภาพคำเตือนสามารถเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันเยาวชนหรือนักดื่มหน้าใหม่ได้ และสามารถลดความซุกของนักดื่มซึ่งในขณะเดียวกันทำให้อันตรายที่เกี่ยวข้องในกลุ่มเยาวชนลดลงได้

- คำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์หง้า 6 ภาพ ที่ระบุในร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับบริบทที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างยิ่ง และได้รับการสนับสนุนทางวิชาการทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ
- หลักฐานทางวิชาการแสดงถึงความไม่มีประสิทธิผลของมาตรการให้การศึกษาที่มุ่งหวังจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ดื่ม ดังนั้นจึงไม่มีผลต่อการควบคุมอันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ นอกจากนี้มาตรการแนะนำแนวทางในการดื่มอาจทำให้ประชาชนสับสนและอาจมีแนวคิดที่เป็นปรัปักษ์ต่อมุมมองทางด้านสาธารณสุขอีกด้วย

*แปลจากเอกสารวิชาการเรื่อง "Why Thailand should have the Pictorial Warning label on alcoholic beverage Packages?" เขียนและเรียนรู้โดย นพ.ทักษพล ธรรมรังสี และนางอรีกุล พวงศุวรรณ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ภายใต้สำนักนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ มิถุนายน 2553

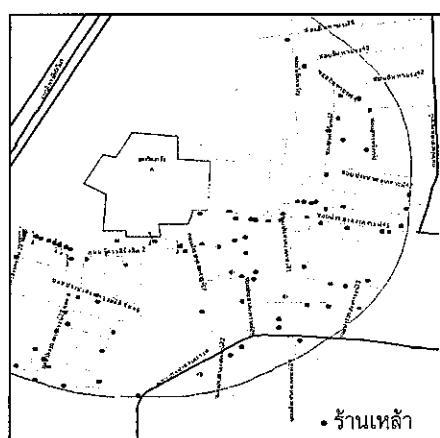

เหตุผล ความจำเป็นและข้อเสนอเชิงนโยบาย ประกอบการพิจารณา มาตรการควบคุมการจำหน่ายเหล้าปั้น¹ และร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา

น.พ.บันทิต ครวีพศาลา และ ร.ท.หญิง茱ทาภรณ์ แก้วมุงคุณ
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มิถุนายน 2552

- การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนเป็นปัจจัยสำคัญและก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย
  - จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พนวจในช่วง 11 ปี (พ.ศ.2539-2550) เยาวชนอายุ 15-19 ปี มีอัตราการดื่มประจำเพิ่มขึ้น ถึง ร้อยละ 70
  - อัตราการบาดเจ็บและเสียชีวิตในช่วงเทศกาลปีใหม่ ระหว่างปี 2550 - 2552 พนวจ ร้อยละ 44.9 ของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตคือ กลุ่มเยาวชน (อายุต่ำกว่า 25 ปี) และกลุ่มอายุ 15-19 ปี เป็นกลุ่มที่เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตสูงสุดถึงร้อยละ 19.5¹
  - ผลการวิจัยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พนวจ กว่าร้อยละ 40 ของเด็ก (อายุต่ำกว่า 18 ปี) ที่กระทำความผิดในสถานพินิจฯ กระทำความผิดภายใน 5 ชั่วโมง หลังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยในฐานความผิดทำร้ายชีวิตและร่างกายและฐานความผิดเรื่องเพศ มีการดื่มเข้าไปเกินข้องถึงร้อยละ 46-60
  - การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเชื้อไข้ไวรัสในกลุ่มนักเรียน ม.2, ม.5 และ ปวช. 2 จำนวน 137,851 คน (พ.ศ. 2539 - 2547) โดย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พนวจ นักเรียน ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าแต่เมื่อต่อการสำรวจทางอนามัยต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มอย่างมีนัยสำคัญ²

● ปัจจุบันนักเรียน มีสิต นักศึกษา เรียนและพักราศีดก่อภัยร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ล้อมรอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพจำนวนมากเฉลี่ย 57 ร้านต่อตารางกิโลเมตร
  - จากการศึกษา การกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอหอล์โดยรอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ปี 2552 โดย ผศ.ดร.ภัทรพร พลพนาธรรม พนวจ ทุกมหาวิทยาลัยที่ศึกษามีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอหอล์ ล้อมรอบในรัศมี 500 เมตร โดยภาพรวมมีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอหอล์ทั้งสิ้น 1,712 แห่ง เฉลี่ย 57 ร้านต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ดังตารางที่ 1

¹ ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน, กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.

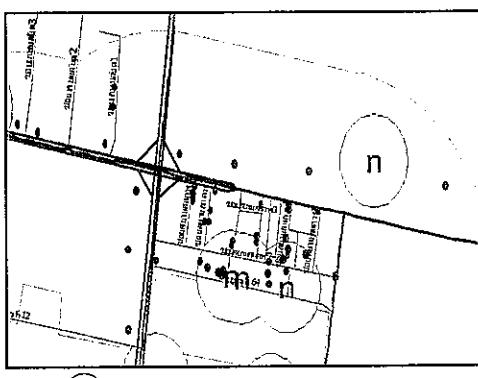
² รายงานสถานการณ์สุรา ปี 2551, น.พ.บันทิต ครวีพศาลา และคณะ.

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ล้อมรอบสถานศึกษาในรัศมี 500 เมตร

รายชื่อสถานศึกษา	จำนวนร้านจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้าน)	พื้นที่ (Donut ใหญ่รอบ)	จำนวนร้าน/ พื้นที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	407	3.15	129
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	164	2.25	73
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	129	3.90	33
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	125	1.68	74
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	123	3.81	32
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	100	1.66	60
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	95	1.26	76
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	94	1.68	56
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสวนดุสิต	86	1.72	50
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรังสิต รวม 2 วิทยาเขต	83	2.04	41
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	81	1.50	54
มหาวิทยาลัยสยาม	81	1.43	57
มหาวิทยาลัยเอเชียคานเนอร์	76	1.71	45
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	54	1.30	42
มหาวิทยาลัยศิลปากร	14	1.09	13
รวม 15 พื้นที่	1712	30.19	57

○ 2 ใน 3 ของโรงเรียน นักเรียนสามารถเดินไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในระยะเพียง 100 เมตร³

- ใน 15 พื้นที่รอบมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษา มีโรงเรียนอยู่ทั้งล้วน 118 โรงเรียน มีถึง 73 โรงเรียน (ร้อยละ 67.7) ที่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะไม่เกิน 100 เมตร

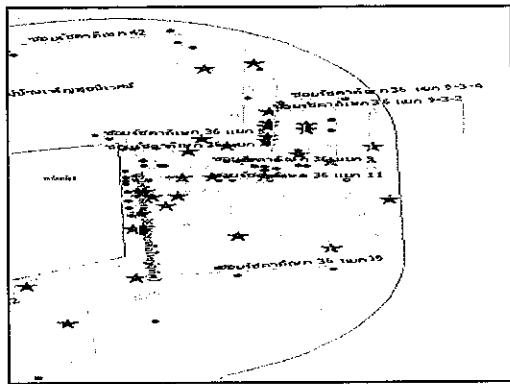

ก โรงเรียน

• ร้านเหล้า

³ การกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร, ผศ.ดร.ภัทรกร พลพนาธรรມ.

- กว่าร้อยละ 90 ของหอพัก/คอนโด/อพาร์ทเม้นท์/แมนชั่นที่มีนักศึกษาเช่าพัก มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มและก้ออโอล์ในระยะไม่เกิน 100 เมตร

★ หอพักที่ภายในมีร้านขายเหล้า
☆ หอพัก

• ร้านเหล้า

- 1 ใน 4 ของหอพัก/คอนโด/อพาร์ทเม้นท์/แมนชั่น ที่มีนักศึกษาเช่าพักมีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มและก้ออโอล์ขายอยู่ภายใน
- ในพื้นที่รอบมหาวิทยาลัยที่คึกค่า มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มและก้ออโอล์ที่ตั้งอยู่ภายในหอพัก/คอนโด/อพาร์ทเม้นท์/แมนชั่น ที่มีนักศึกษาเช่าพัก ทั้งสิ้น 183 ร้าน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ซึ่งเป็นการกระทำผิดพระราชบัญญัติความคุ้มครองดื่มและก้ออโอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 27 จำแนกดามตรางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวนหอพักที่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มและก้ออโอล์ขายภายในหอพัก

รายชื่อสถานศึกษา	จำนวนหอพัก	หอพักที่มีร้านขายเหล้าภายในหอพัก	
		จำนวน	ร้อย%
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	100	46	46.0
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	148	28	18.9
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	74	24	32.4
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	113	22	19.5
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	55	18	32.7
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	85	15	17.6
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	34	11	32.4
มหาวิทยาลัยสยาม	22	8	36.4
มหาวิทยาลัยเอเชียคานเนอร์	15	6	40.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	8	2	25.0
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ รวม 2 วิทยาเขต	22	2	9.1
มหาวิทยาลัยคริสตินทร์วิโรฒ	5	1	20.0
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	16	0	0.0
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และสวนดุสิต	26	0	0.0
มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	0	0.0
รวม 15 พื้นที่	724	183	25.3

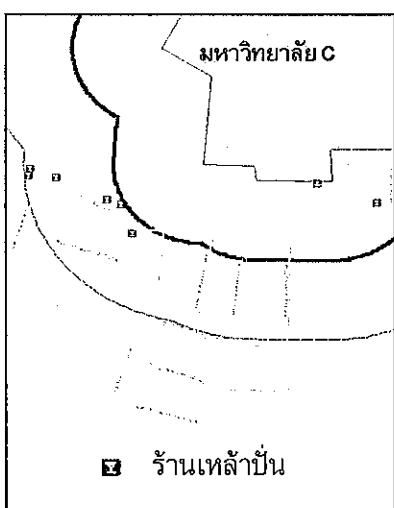
- นักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในบริเวณที่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นมีภัยคุกคามเชิงบวกต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการเข้ามาเป็นผู้ดื่มสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบริเวณที่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่หนาแน่น
  - จากการศึกษาเปรียบเทียบความชุกและพฤติกรรมการดื่มของนักเรียน นักศึกษากับความหนาแน่นของสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัศมี 500 เมตร รอบสถานศึกษา ปี 2551 โดย กนิษฐา ไทยกล้า พบร้า นักเรียน นักศึกษา ในพื้นที่ที่มีจุดจำหน่ายไม่หนาแน่นมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 42 ขณะที่นักเรียน นักศึกษาในพื้นที่ที่มีจุดจำหน่ายหนาแน่นมีประสบการณ์การดื่มถึงร้อยละ 53 นั่นคือนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในบริเวณที่มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นจะมีประสบการณ์การดื่มสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($OR = 1.56$, $95\% CI = 1.04-2.3$)
  - นักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ที่มีจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นมีทัศนคติทางบวกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงร้อยละ 66 ส่วนนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีจุดจำหน่ายไม่หนาแน่นมีทัศนคติทางบวกร้อยละ 48.6 ทัศนคติทางบวกต่อการดื่มได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิด ความกล้าแสดงออก, การกระตุ้นเกี่ยวกับเรื่องเพศ, การลดความตึงเครียด เป็นต้น นั่นคือนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ในบริเวณที่มีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนาแน่นจะมีทัศนคติทางบวกต่อการดื่มสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.02$)
  - จากการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสถานที่จำหน่ายใกล้สถานศึกษา 10 มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2552 โดยเครือข่ายเยาวชนสร้างสรรค์รู้ทันแอลกอฮอล์และมูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา พบร้า ร้อยละ 76 ของนักศึกษา เห็นว่าร้านเหล้าที่อยู่ใกล้สถานศึกษาเน้นกลุ่มลูกค้าที่เป็นนักศึกษา และร้อยละ 77.5 เห็นว่า ร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อยู่ใกล้สถานศึกษาเพิ่มแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยที่ร้อยละ 75.9 เห็นด้วยกับการมีมาตรการห้ามร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ใกล้สถานศึกษา
- ร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาพ่อพันกฏหมายขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปีในชุดนักเรียน
  - จากการสุ่มสำรวจและถ่ายคลิปวิดีโอร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รอบมหาวิทยาลัย 10 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 พบร้า สุ่มทั้งหมด 54 ร้าน มีร้านที่กระทำการผิดกฎหมายขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี (ในเครื่องแบบนักเรียน) ถึงร้อยละ 83.3 (45 ร้าน) นั่นคือร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบต่อเยาวชน มุ่งที่จะขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับนักเรียน นักศึกษาโดยไม่สนใจว่าจะผิดกฎหมายหรือเป็นผลร้ายต่อเยาวชนหรือไม่

สรุป การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย ปัจจุบันนักเรียน นิสิต นักศึกษา เรียนและพักอาศัยท่ามกลางร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งความหนาแน่นของร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษามีผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจในการดื่มและสร้างทัศนคติทางบวกต่อการดื่ม รวมทั้งการเพิ่มการเป็นนักดื่ม อีกทั้งร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฝ่าฝืนกฎหมายขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับนักเรียน ดังนั้นการมีมาตรการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น

● แหล่งเป็นปากทางสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง

- มีงานวิจัยเชิงคุณภาพรายงานที่ยืนยันว่าเหล้าปั่นเป็นปากทางสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่
  - ข้อมูลจากรายงานการศึกษาชี้ว่า แบบการลีฟาร์และบัดจ่ายที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเหล้าปั่นของวัยรุ่น โดยแนวคิดคุกมงคลлага และ คณะ (ปี 2551) อธิบายว่า การที่ผู้บริโภคนำใหม่กับผู้บริโภคน้ำใหม่ ชวนกันทดลองดื่มเหล้าปั่นนั้น ส่วนมากจะเป็นการตัดสินใจกลั้กษณะภายนอกของเหล้าปั่นที่ มีลีสันสวยงาม ดูไม่เหมือนเหล้า มองแล้วคล้ายน้ำหวานมากกว่า เลยรู้สึกว่าไม่น่าจะทำให้มีอาการมาได้ บางกับการฟังเพื่อนพูดถึงรสชาติในกลุ่มเพื่อนกลุ่มใหญ่ที่เคยได้ทดลองมาแล้ว และราคาที่เล็งเห็นแล้วว่าคุ้มค่า ไม่แพงมากนัก ทำให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาสามารถที่จะรวมกลุ่มกันดื่มได้ โดยอ้างถึงข้อมูลคำพูดของกลุ่มตัวอย่างว่า "ได้ยินเพื่อนในห้องเด้าคุยกัน ก็เลยชวนเพื่อนในกลุ่มไปลอง ลองก็หวานๆ ดีค่ะ"
  - การชวนให้ผู้ดื่มน้ำใหม่ทดลองดื่มนั้น หากเป็นในกลุ่มเพื่อนชายและหญิง ส่วนมาก ฝ่ายชายจะเป็นผู้สั่งเหล้าปั่นให้ฝ่ายหญิงที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ได้ทดลองดื่ม โดยการเชิญชวน ด้วยลีสันที่คล้ายน้ำหวาน มีรสชาติอร่อยและไม่แพงมาก ทำให้ผู้บริโภคน้ำใหม่กล้าทดลอง

ดื่มโดยไม่กลัวว่าจะทำให้เกิดอาการเม่า และสามารถเข้ากลุ่มได้อย่างไม่เขินอายและมักใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นตัวเชื่อมสัมพันธ์ด้วย โดยอ้างถึงข้อมูลคำพูดจากกลุ่มตัวอย่างว่า

"มันดื่มง่ายไปพี่ ประมาณว่าเมามีรู้ตัว เพราะสมันหวานๆ มึ้ง พากผู้หญิงเด้าก็คงคิดว่ามันก็แค่น้ำหวานไปสุดห้วยกี... (หัวเราะ)"

- จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นในการศึกษาเบรียบเทียบความชุกและพฤติกรรมการดื่มของนักเรียนนักศึกษากับ ความหนาแน่นของสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัศมี 500 เมตรรอบสถานศึกษา ปี 2551 พบว่า เหล้าปั่น สามารถหาซื้อและดื่มได้ง่าย และรสชาติคล่องคอกว่าดื่มเหล้าเมียร์ทั่วไป ดังนี้
"เหล้าปั่นนันกินง่าย ไม่เหม็น ไม่ค่อymีกิลินที่รุนแรงเหมือนเหล้าหรือเบียร์ที่ขายกันทั่วไป มีรสชาติที่หวาน คล้ายมีรสดไม่เหมือนน้ำผลไม้ปั่น", "เวลาลังไม่มีการตรวจน้ำตัวประชาชน", "ชื่มอเตอร์ไซด์ ระหวซื้อใส่ถุงดูดได้"

● ร้านขายเหล้าปั่นมุ่งหน้าประเทศไทยและขยายตัวอย่างรวดเร็ว

- ร้อยละ 87 ของร้านขายเหล้าปั่นตั้งประชิดสถานศึกษาในรัศมี 200 เมตรรอบมหาวิทยาลัย
  - จากผลการศึกษาการกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รัศมี 500 เมตรโดยรอบมหาวิทยาลัยใน กรุงเทพมหานคร ปี 2552 พบว่า มีร้านจำหน่ายเหล้าปั่นรวม 84 ร้าน รอบมหาวิทยาลัย 15 แห่ง คิดเป็นเฉลี่ย 5.6 ร้านต่อหนึ่งมหาวิทยาลัย โดยที่ร้อยละ 87 ของร้านขายเหล้าปั่นเหล่านี้ตั้งอยู่ในรัศมี 200 เมตรรอบมหาวิทยาลัย
- ในระยะเวลาไม่ถึง 2 ปี ร้านจำหน่ายเหล้าปั่นเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่า
  - จากรายงานการสำรวจจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตเทศบาลเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง พบว่า ในช่วงต้นปี 2550 มีจำนวนร้านเหล้าปั่น 15 ร้าน เพิ่มขึ้นเป็น 38 ร้าน ในปลายปี 2551 และเพิ่มเป็น 47 ร้าน ในช่วงต้นปี 2552 นั้นคือ ในช่วงเวลาไม่ถึง 2 ปี มีจำนวนร้านเหล้าปั่นเพิ่มขึ้นถึง 3.13 เท่า แสดงว่าเหล้าปั่นได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

สรุป เหล้าปั่นเป็นที่นิยมและเป็นภาคทางสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ปัจจุบันมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว หากไม่มีมาตรการควบคุมจะทำให้เกิดน้ำใหม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ประเด็น "มาตรการควบคุมเหล้าปั่นและร้านเหล้ารอบสถานศึกษา"

- ห้ามจำหน่ายเหล้าปั่นและเหล้าผสมน้ำผลไม้/น้ำหวานกลิ่นผลไม้ โดยล้วนเชิง ยกเว้นการจำหน่ายในสถานบันเทิงตาม พ.ร.บ. สถานบันเทิง ซึ่งห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้ามาใช้บริการ
- ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัศมี 100-500 เมตรรอบสถานศึกษา หรือ กำหนดให้เก็บค่าธรรมเนียมพิเศษในอัตราที่สูงมากกรณีจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในรัศมี 500 เมตร รอบสถานศึกษา ตลอดจนกำหนดกลไกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสนับสนุนการจัดบริโภคให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการเฉพาะ (โซนนิ่ง)
- การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อย่างเคร่งครัด เช่น การห้ามจำหน่ายในหอพัก

บรรณานุกรม

กนิษฐา ไทยกล้า. การศึกษาความล้มเหลวระหว่างสถานที่จำหน่าย และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภค.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2551.

กนิษฐา ไทยกล้า. การศึกษาเบริญเที่ยบความชุกและพฤติกรรมการดื่มของนักเรียนนักศึกษา กับความหนาแน่นของสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในรัศมี 500 เมตร รอบสถานศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2551.

เครือข่ายเยาวชนสร้างสรรค์ชุมชนและมูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา. การสำรวจทักษะคนดีนักศึกษาต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสถานที่จำหน่ายใกล้สถานศึกษา : กรุงเทพฯ ; 2552.

เณริศา ชัยศุภมงคลลาก. รูปแบบการลืมสารและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเหล้าปั่นของวัยรุ่น.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2551.

นักศึกษาสื่อมวลชนมหาวิทยาลัยรามคำแหง. การสุมสำรวจน้ำดื่มต่ายคลิปวิดีโอร้านค้าที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี รอบมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ ; 2552.

นพ.บัณฑิต ศรีโพคาล และคณะ. รายงานสถานการณ์สุราประจำปี พ.ศ. 2551.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2551.

ปกรณ์ ชูลิขลิทธิ์. ปัจจัยการสื่อสารทางการตลาดที่มีผลต่อทักษะคนดีและพฤติกรรมการใช้บริการของผู้บริโภคธุรกิจผับกรณีศึกษา ร้านນารยันทรี : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ; มหาวิทยาลัยธุรกิจวัฒนพิทักษ์ ; 2550.

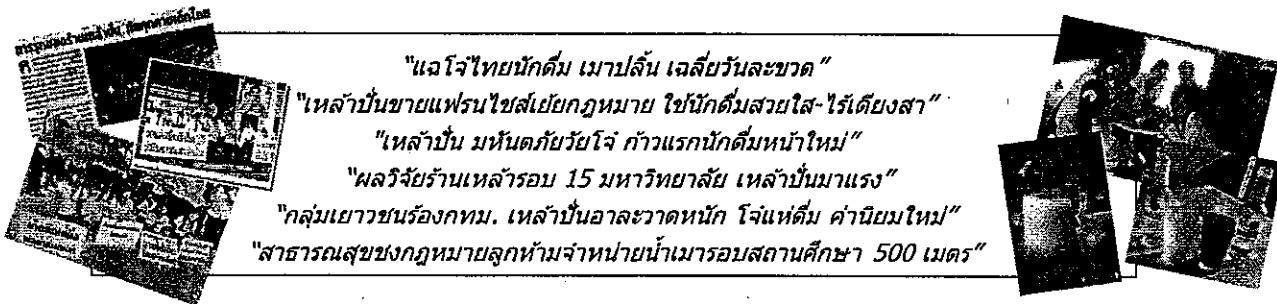
ประชาติ สถาปัตยนท์. โครงการการสนับสนุนวิจัยสำหรับกลุ่มนิสิตนักศึกษาด้านการลืมสารและธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2551.

ภัทรภรณ์ พลพนาธรรม. การกระจายตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ; 2552.

“เหล้าปั่น”: แอลกอฮอล์ผสมน้ำหวาน ภัยคุกคามเด็กไทย

นายอรทัย ว่องศ์ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

กระแสนิยมของกลุ่มวัยรุ่นในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมน้ำหวานหรือน้ำผลไม้ อย่างเช่น เหล้าปั่น เหล้าสัง เหล้าปี๊อก ซ็อกเกล รวมทั้งผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มประเภท RTD (Ready to Drink) กำลังเพิ่มขึ้น ขณะที่ภาคประชาสัมคมก้าวสั่งทำงานเพื่อผลักดันนโยบายในการควบคุมร้านเหล้ารอบสถานศึกษา ห้ามขายจากหนังสือพิมพ์ต่อไปนี้ ทำให้เห็นเรื่องราวความเป็นไปของปัญหาเหล้าปั่นกับเยาวชนไทยได้เป็นอย่างดี

“เหล้าปั่น” คือ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์อาจจะเป็น วอดก้า รัม จิน เหล้าสี วิสกี้ เหล้าขาว ผสมกับน้ำผลไม้หรือน้ำหวานปรุงแต่งกลิ่นผลไม้ บีนรวมกันกับน้ำแข็ง ถูกยกย่องว่า “เหล้าปั่นขายแฟชั่น” ใช้บวกดื่มน้ำใส่-ไอเดีย “เหล้าปั่น นันดัดบาร์บีช” ก้าวแรกนักดื่มน้ำหน้าใหม่ “ผลวิชัยร้านเหล้าร้อน 15 นาทีหายแล้ว เหล้าปั่นมาแรง” “กลุ่มเยาวชนร้องกหม. เหล้าปั่นอาละวาดหนัก ใจเหตุนี่ ค่านิยมใหม่” “สาธารณสุขชงกฎหมายอุบัติเหตุจราจร จราห์น้ำมารอบสถานศึกษา 500 เมตร”

ร้านขายเหล้าปั่นมีวิธีดึงดูดลูกค้าด้วยกลยุทธ์ที่หลากหลาย เช่น การมีสูตรพิเศษเฉพาะ เช่น ผสมเครื่องดื่มชูกำลัง มีการตั้งชื่อร้านหรือชื่อเมนูที่เทห์ ๆ โดยเฉพาะ แต่เดิมจะให้เด็กและเยาวชนอย่างทดลองดื่ม เช่น summer kiss, rose in love, pinkpanter เป็นต้น มีการสร้างบรรยากาศในการดื่มด้วยแสงสลับ มีดนตรี มีจอยโปรเจคเตอร์ฉาย และบางร้านก็จัดพื้นที่ด้านในให้เป็นวัยรุ่นหญิงสำหรับเรียกลูกค้าผู้ชาย ซึ่งมีความสำคัญ น่าสนใจมาก

ความอันตราย เมื่อดื่มเหล้าปั่น

“เหล้าปั่น” มีอันตรายไม่ต่างจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะมีส่วนผสมของเหล้าอยู่โดยปกติจะใส่เหล้าประมาณ 3 shot ต่อแก้วหรือ 6 shot ต่อเบียร์ คิดเป็นปริมาณแอลกอฮอล์ 30 – 40 กรัม ต่อเนื้อเยื่อเยื่อหุ้มกระเพาะปัสสาวะ 3 กระปุก หรือดื่มเหล้าขาว 4 เป็ก ไม่ว่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น โรคตับ โรคกระเพาะหลุ อันตรายจากการมีน้ำเสียง กระเพาะปัสสาวะ ต่อนรับเป็นวัยรุ่นหญิงสำหรับเรียกลูกค้าผู้ชาย ซึ่งมีความสำคัญ น่าสนใจมาก

อันตรายต่อสมองของวัยรุ่น: สมองของคนเราจะเจริญเติบโตจนถึงอายุประมาณ 20 ปี เมื่อดื่มเหล้าจะทำให้ลดการสร้างเซลล์ประสาท ลดพัฒนาการของสมองส่วนความคิด และเหตุผล ส่งผลให้ความจำจะไม่ดี หรือมีการตัดสินใจที่ขาดการใช้เหตุผล

อันตรายจากการดื่มเป็นประจำ: การดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งผลต่อการหลังสารสื่อประสาทในสมอง ทำให้สมองมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อารมณ์แปรปรวน ซึ่งควรระวังเกิดโรคสมองติดยาได้ในที่สุด

อันตรายจากปริมาณน้ำตาลที่สูง: เหล้าดื่มจะรักษาสูตรดื่มน้ำ ต้มได้ครัวล่ำมาก ๆ ได้รับปริมาณแอลกอฮอล์มาก ๆ จนนำมาไม่รู้ตัว และหากดื่มเป็นประจำก็อาจมีเป็นโรคอ้วนได้

อันตรายจากการดื่มแบบไม่รู้ตัว: หรือที่เรียกว่า “มาชิม” ผู้หญิงอาจโโน้มเหล้าได้ หรือเสียงต่อมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ปลดด้วยที่น้ำแข็ง การติดเชื้อเอชไอวี ตลอดจนการดังครรภ์ได้

อันตรายจากการดื่มด้วยเหล้าเกล่อง: เนื่องจากราคากาหนดต่ำ ผู้ชายบางรายจึงดองลดต้นทุนโดยเปลี่ยนจากเหล้าราคาง่ำออก วอดก้า รัม มาชิมเหล้าสี เหล้าขาว หรือแม้กระทั่งเหล้าเกล่อง

เหล้าต้มเองมาผสานแทน ซึ่งผู้ที่ดื่มจะไม่มีทางรู้เลยว่าเหล้าที่นำมาผสานคือเหล้าชนิดใด อันตรายของเหล้า เกิน หรือเหล้าต้มเองต้องหากกระบวนการดั้มไม่ต้องจะทำให้มีสารเคมีอุดกค้างอยู่ และอาจส่งผลให้ผู้ที่ดื่มดานอดได้

อันตรายจากการผสานเครื่องดื่มชูกำลัง; เป็นองจากฤทธิ์ที่ขัดแย้งกันของแอลกอฮอล์ที่ออกยับยั้ง ประสาทตรงข้ามกับฤทธิ์กระตุนประสาทจาก caffeine ในเครื่องดื่มชูกำลัง ทำให้ผู้ดื่มมีโอกาสเสี่ยงในการเกิด หลอดเลือดในสมองแตก หรือระบบประสาททำงานผิดปกติได้

เมื่อเด็กและเยาวชน กลายเป็นกลุ่มลูกค้าคนสำคัญของ “เหล้าบ้วน”

จากการทำการตลาดของร้านขายเหล้าบ้วน “นิ่งไว้จะเป็นการดึงราคาให้มีราคากเพียงเบี้ยอกละ 49 - 150 บาท แม้เด็กนักเรียนที่ไม่มีรายได้ก็สามารถซื้อดื่มได้ ก่อรปกับการหาดื่มได้ง่ายจากร้านขายเหล้าบ้วน จำนวนมากที่เพิ่มขึ้นใกล้สถานศึกษา หอพัก หรือแหล่งรวมตัวของกลุ่มวัยรุ่น ตลอดจนการมีปาร์โโนร์ชั่นเพื่อ กระตุ้นยอดขาย เช่น “พานพ่อนผู้หญิงมาด้วยจะได้เหล้าบ้วนฟรี”, “ชื่อ 2 เที่ยวกอก แคม 1 เที่ยวกพรี” ล้วนแสดง ให้เห็นว่าลูกค้าหลักของเหล้าบ้วนคือเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจแบ่งเด็กที่ดื่มเหล้าบ้วน ได้เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มเด็กหัดดื่มหรือนักดื่มนหน้าใหม่ 2) กลุ่มวัยรุ่นหญิง และ 3) กลุ่มนักดื่มประจำ โดยแต่ละกลุ่มจะมี พฤติกรรมการดื่มที่แตกต่างกันไป

กลุ่มเด็กหัดดื่ม จากข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเด็กนักเรียน จะเริ่มดื่มเหล้าบ้วนก่อน แล้วจะ เปลี่ยนไปดื่มน้ำเบียร์ หรือเหล้าสี อายุต่ำสุดที่สำรวจพบที่ดื่มครั้ง 7 ปี

กลุ่มนักดื่มประจำ จะดื่มเหล้าบ้วนได้อย่างไม่เขินอาย เพราะภาพลักษณ์ของเหล้าบ้วนที่ดูน่ารัก สดใส อิน โนเซนท์ และหากไปดื่มกันในกลุ่มเพื่อนชายและหญิง ฝ่ายชายจะเป็นผู้สั่งเหล้าบ้วนให้ฝ่ายหญิงทดลองดื่ม

กลุ่มนักดื่มประจำ จะใช้ร้านเหล้าบ้วนเป็นแหล่งนัดพบ ดื่มเหล้าบ้วนเพื่ออุ่นเครื่องก่อนจะไปดื่มต่อที่ สถานบันเทิงอย่างเทค ผับ บาร์ หรือบาร์กุลุ่ม ใช้เป็นวัสดุของกลุ่ม ก่อนไปสร้างปีญหาสังคม เช่น แปรรูป

จากข้อมูลข้างต้นเป็นการยืนยันทฤษฎีที่ว่า “การดื่มเหล้าบ้วนของเด็กและเยาวชน เป็นบันไดขั้น แรกของ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนที่จะไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดอื่น จนกลายเป็น นักดื่มประจำ มาประจำ นักดื่มนักในที่สุด หรือเป็นประจำไปสู่การเสพยาเสพติดอื่น ๆ ” ได้อย่าง ชัดเจนและเห็นได้ว่าทำไม่ได้ดื่มเหล้าบ้วนเป็นห่วง

เมื่อผู้ชายเหล้า ไม่สนใจสังคม ขาดความรับผิดชอบ

นอกจากการส่งเสริมการขายของเหล้าบ้วนที่เจ้าลูกค้าสุ่มวัยรุ่นที่กล่าวมาแล้ว ยังมีข้อมูลแสดงว่ามี การขายเหล้าบ้วนให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งผิดกฎหมาย ไม่มีการตรวจบัตรประชาชน บางร้านขายให้กับ เด็กที่อยู่ในเครื่องแบบนักเรียนด้วยซ้ำ จำนวนหนึ่งของร้านเหล่านี้เป็นร้านที่ไม่มีใบอนุญาตในการขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย ร้านเหล้าบ้วนมีอยู่หลายลักษณะ ตั้งแต่เพิงแผงลอย รถเข็น ร้านแม่ ร้านน้ำผลไม้ บ้าน ร้านกาแฟ ร้านเก็มส์/อินเตอร์เน็ต ร้านอาหารทั่ว ๆ ไป ร้านหมุนกระทะ ร้านคาราโอเกะ จนถึงสถานบันเทิง หรู ๆ การที่ร้านเด็กและเยาวชนเข้าถึงได้มีเมนูเหล้าบ้วนเข้าไปอยู่ในเมนูอาหารด้วย ทำให้ยากแก่การ ตรวจสอบ เด็กและเยาวชนกับสามารถลักลอบดื่มได้ง่าย โดยผู้ปกครองหรือครุภารย์ไม่รู้ว่าเด็กและเยาวชน เหล่านี้กำลังดื่มเหล้าอยู่

นอกจากนี้ ธุรกิจร้านเหล้าบ้วนกำลังเป็นที่สนใจ เนื่องจากจำนวนร้านที่เพิ่มขึ้น มีการเปิดเป็น ธุรกิจแฟรนไชส์ และขยายเชิงๆ ให้มาขายเหล้าบ้วนด้วยข้อความเหล่านี้เข่น “ธุรกิจเหล้าบ้วน บันน้ำเป็นเงิน” “ธุรกิจมาแรง เหล้าบ้วน.. ก้าวไว้กว่า 70% ศั้นทุนภายใน 1 เดือน” ที่นำไปเป็นห่วงคือผู้ประกอบการร้านเหล้าบ้วน บางส่วนเป็นคนที่ใกล้ชิดกับเยาวชน เช่น ญาติ รุ่นพี่ที่สถานศึกษา หรือเป็นเยาวชนเองที่ดำเนินกิจการ

จะเห็นว่าปัญหาเหล้าบ้วนกับเยาวชน “ไม่ได้มีเฉพาะการมีร้านเหล้าบ้วนใกล้สถานศึกษา การมีสังคม ที่เอื้อต่อการดื่มและการเมือง การโฆษณาและการทำการตลาดของบริษัทสร้างที่มุ่งเป้าต่อเด็กและเยาวชน การที่พ่อแม่ผู้ปกครองดื่มเหล้า ล้วนแต่เป็นมือจัยที่ทำให้เด็กดื่มเข่นกัน หากมองต่อถึงอนาคต ก็เป็นไปได้ว่า จะมีผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์รูปแบบใหม่ ๆ มีการทำการตลาดแบบใหม่ของบริษัทสร้างและร้านเหล้าเกิดขึ้นอีก เนื่องจากการกับปัญหาแอลกอฮอล์กับเยาวชนไทยจำเป็นต้องรีบดำเนินการโดยด่วน...

เมื่อเด็กไทยกลายเป็นข้ามมา ① เมื่อร้านเหล้าเข้ามาล้อมสถานศึกษา ② เมื่อธุรกิจสร้าง ฟุงเป้าที่เยาวชน

อนาคตของคน มีเดือน จากผลร้ายน้ำหนา ③ แล้วอนาคตของเราจะเหลืออะไร.....ถ้าไม่แก้ไข วันนี้!

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

มาตรการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา

◎ เมื่อเด็กไทยกลายเป็น ชี้มา
 ◎ เมื่อร้านเหล้าเข้ามา ล้อมสถานศึกษา
 ◎ เมื่อธุรกิจสรา พุงเป่าที่เยาวชน
 อนาคตของคน มีเดมน จากผลร้ายน้ำมา
 แล้วอนาคตของเราระจะเนื่องอะไร.....ถ้าไม่แก้ไข วันนี้!

เมื่อยาชันไทยกลายเป็นนักดื่ม เพิ่มขึ้น

- นักดื่มรับเด็กของไทยมีปริมาณเพิ่มนากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนเพศหญิง อายุ 15 – 19 ปี มีอัตราการดื่มประจำเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 70 ในช่วงปีพ.ศ. 2539-2550
- เด็กไทยดื่มเหล้านากในปริมาณที่เป็นอันตรายอย่างยิ่ง ปริมาณเทียบแล้วนักดื่มเยาวชนเพศชาย ดื่มเหล้าครั้งหนึ่งเทียบเป็นเบียร์ 4 ขวด ต่อทั้งปี 367 ขวดใหญ่
- ร้อยละ 40 ของเด็กที่อยู่ในสถานพินิจฯ กระทำการดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 5 ชั่วโมง และกรณี เป็นคดีความผิดฐานทำร้ายร่างกายและคดีความผิดเรื่องเพศ มีการดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวข้องถึงร้อยละ 46-60
- นักเรียนที่ดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้เป็นการมี เพศสัมพันธ์แบบเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการติดเชื้อเอชไอวีตามนัดด้วย
- การดื่มสุรา เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ ที่ทำให้เด็กและเยาวชนไทยเสียชีวิตและบาดเจ็บสูงสุด
- การดื่มสุรา เป็นประตุปั่นสุ่มดิจิรัม เสี่ยงและมีภัยห้ออึกมากมาย เด็กที่ดื่มสุรามีความเสี่ยงในการสูบบุหรี่ เพิ่มขึ้น 7 เท่า ใช้ยาเสพติดเพิ่มขึ้น 5 เท่า มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร 4 เท่า ทำร้ายร่างกาย 3 เท่า ตั้งครรภ์และทำให้ผู้อื่นตั้งครรภ์ 3 เท่า

เมื่อร้านเหล้า ล้อมรั้วสถานศึกษา

- ประเทศไทยมีร้านเหล้ามากมาย ไม่มีนโยบายการจำกัดจำนวน เฉลี่ยแล้วมีร้านตั้งตระหง่านต่อประชากร 10 คน
- มีร้านเหล้าเกิดรอบโรงเรียนและมหาวิทยาลัยมากมาย ในบริเวณ 500 เมตรรอบมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพ มีร้านเหล้าเฉลี่ย 57 ร้านต่อตารางกิโลเมตร และเป็นร้านเหล้าปั่นเฉลี่ย 6 ร้านต่อมหาวิทยาลัย และส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในรัศมีไม้เกิน 200 เมตรรอบมหาวิทยาลัย
- ในเขตเชียงใหม่ พบว่ามีการเพิ่มขึ้นของร้านเหล้าปั่นในเขตเทศบาลจาก 15 ร้าน เป็น 47 ร้าน มีร้านเหล้าปั่น เพิ่มขึ้น 3 เท่าในรอบสองปี
- ร้านเหล้าอยู่ใกล้ที่พักของเยาวชนแคร์อ้มร้อยละ 92.3 ของหอพักในเขตใกล้สถานศึกษา มีร้านเหล้าปั่นร้อยละ 100 เมตรและร้อยละ 25 มีเหล้าขายในที่พักหลาย ชั้นผิดกฎหมาย
- หากร้านเหล้ารอบสถานศึกษามากขึ้น โอกาสที่เยาวชนเป็นนักดื่มเพิ่มก็มากขึ้นด้วย เด็กที่เรียนในบริเวณที่ ร้านขายเหล้าหนาแน่น มีโอกาสสัมผัสรามากขึ้นร้อยละ 56 เมื่อเทียบกับเด็กในพื้นที่ที่ร้านเหล้าเบาบาง
- นักดื่มหน้าเด็กของไทย เลือกที่จะดื่มใกล้โรงเรียน ใกล้หน้าวิทยาลัย เมื่อสำรวจร้านที่นั่งดื่มนบ่ออยู่ที่สุดของ เด็กและเยาวชน พบว่า นักดื่มเพศชายนิยมดื่มที่ร้านใกล้สถานศึกษามากกว่าร้านที่อยู่ไกลออกไปถึง 22 เท่า
- เด็กไทยเข้าถึงสุราได้ง่าย โดยใช้เวลาเพียง 10 นาทีก็ได้สุราน้ำดื่ม และเด็กวัย 12 ปี เพียงร้อยละ 8 ที่เห็น ว่าหาซื้อเหล้ายาก

เหล้าบ้าน: เมื่อธุรกิจสุรา เลือกเด็กเป็นลูกค้าคนสำคัญ

- ปัจจุบันมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดึงดูดใจเด็กและเยาวรุ่นเกิดใหม่อายุต่อเนื่อง
- “เหล้าบ้าน” (เครื่องดื่มน้ำหวานหรือน้ำผลไม้ปั่นผสมแอลกอฮอล์) กลยุทธ์เครื่องดื่มยอดนิยมของกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง เพราะสชาติที่หวานไม่ขมเหมือนการดื่มน้ำเหล้า มีราคาถูก หาดื่มได้ง่ายโดยร้านขายเหล้าบ้านจำนวนมากที่ใกล้สถานศึกษานหรือแหล่งรวมตัวของกลุ่มวัยรุ่น มีการสร้างภาพลักษณ์เพื่อเชือเชิญ หรือดึงดูดใจให้เด็กและเยาวชนอย่างทดลองดื่ม
- เมนูเหล้าบ้าน เช่นไปอยู่ในเมนูอาหารของร้านอาหารทั่วไปทำให้อายากแก่การตรวจสอบ เด็กและเยาวชนก็สามารถลังดื่มได้ง่าย โดยผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ไม่รู้ว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้กำลังดื่มเหล้าอยู่
- งานวิจัย พบว่าการดื่มน้ำเหล้าบ้านของเยาวชน เป็นประตุไประสู่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีก หรือนำไปสู่การเสพยาเสพติด
- ธุรกิจร้านเหล้าบ้านเป็นธุรกิจกำลังเป็นที่สนใจ เนื่องจากจำนวนร้านที่เพิ่มขึ้น มีการฝึกอบรมธุรกิจ มีธุรกิจแฟรนไชส์ โดยมีการช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจด้วยข้อความเหล่านี้ “ธุรกิจเหล้าบ้าน บ้านน้ำมันเงิน” “ธุรกิจนาฬิกาเหล้าบ้าน.. ก้าวไว้กว่า 70% ศั�หุนภายใน 1 เดือน”
- ผู้ประกอบการร้านเหล้าบ้านบางส่วนเป็นคนที่ใกล้ชิดกับเยาวชน เช่น ญาติ รุ่นพี่ที่สถานศึกษา หรือเป็นเยาวชนเองที่ดำเนินกิจกรรมร้านเหล้าบ้าน

สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดื่ม การเม่า

- ธุรกิจสุรากำลังมุ่งทำกำไรลดทุกวีถีทางก้มกลุ่มเป้าหมายหลัก คือเด็กและเยาวชน เพื่อสร้างฐานลูกค้าในระยะยาวโดยเฉพาะผู้ที่มีความต้องการใช้ชามาโดยตรงผ่านทางโทรศัพท์ นิตยสาร อินเตอร์เน็ต หรือการโฆษณาแฝงในรายการกีฬา รายการทีวี ละคร รวมถึงการให้การสนับสนุนการทำกิจกรรมของเด็ก นักศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การแข่งขันต์ การแข่งกีฬา ถือเป็นการสร้างภาพลักษณ์ และสร้างความคุ้นเคย ซึ่ง งานวิชาการยืนยันว่าการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการรับรู้ ทัศนคติ และแรงจูงใจที่จะทำให้เด็กและเยาวชนต้องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- อีกหนึ่งการมีภาพหรือจากที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในโทรศัพท์ หรือภาพบนทีวี ที่มีการสร้างความคุ้นเคย ความเชื่อให้กับเด็กและเยาวชนให้การดื่มน้ำเหล้าเป็นเรื่องปกติ (Normalization) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเริ่มดื่มดันดื่มของเด็ก

การควบคุมปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน

- ต้องอาศัยหลายมาตรการพร้อมกัน และต้องเน้นที่มาตรการที่มีประสิทธิผลและคุ้นค่าสูง
- นโยบายการอย่างเช่นการรณรงค์ให้สุขศึกษาให้ความรู้ไม่ได้ผลในการควบคุมปัญหา
- นโยบายการเป็นการชี้เดินปัญหาให้แล้วรายยิ่งขึ้น

มาตรการที่มีประสิทธิผลและคุ้นค่า	มาตรการที่ไม่มีประสิทธิผล และไม่คุ้นค่า	มาตรการที่ชี้เดินปัญหาให้แล้วร้ายแรง
<ul style="list-style-type: none"> การห้ามโฆษณาโดยลิ้นเซิง ภาษีและราคา ภาษีสูงเป็นเพียงเฉพาะเครื่องดื่มสำหรับวัยรุ่น อายุขั้นต่ำในการซื้อ การดื่ม การจำกัดการขายในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง และเยาวชนเข้าถึงง่าย และเครื่องดื่มที่เจ้ากลุ่มวัยรุ่น การห้ามนริโภคในพื้นที่และสถานการณ์ความเสี่ยงสูง	<ul style="list-style-type: none"> การให้ความรู้ การรณรงค์สาธารณะ การบังคับเยาวชนเข้าสู่การป้าบัดรักษา	<ul style="list-style-type: none"> การให้ความรู้แนวทักษะชีวิต ด้านการดื่ม (แนวทางการปฏิบัติตัวหลังดื่ม) การส่งเสริมการดื่มอย่างรับผิดชอบกับเยาวชน

ทำไมต้องมีมาตรการควบคุมร้านเหล้ารอบสถานศึกษา ทำไมต้องจัดการกันเหล้าบ้าน

- ประเทศไทยมีร้านเหล้ามีจำนวนมาก ยังไม่มีนโยบายเดียวควบคุมหรือจำกัดจำนวนเลขที่หรือความหนาแน่นของร้านขายเหล้าโดยเฉลี่ยมีร้านเหล้า 1 ร้านต่อประชากร 10 คนและมีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนร้านขยายเหล้าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะร้านส้าบ้าน ทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย
- มาตรการกฎระเบียบกฎหมายในการควบคุมการจ่าน้ำยาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ยังไม่เพียงพอขาดการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังโดยผลกระทบผู้ร่วงกรรมกระทำผิดกฎหมายของร้านเหล้า รอบมหาลัยซึ่งตั้ง 10 แห่ง พบว่าร้อยละ 83 (ร้านเหล้า 45 ร้านจากร้านเหล้า 54 ร้านที่สำรวจ) มีการจ่าน้ำยาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี (ในเครื่องแบบนักเรียน) ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 แสดงให้เห็นถึงเจตนาและการขาดความรับผิดชอบในการขายเหล้าแก่เยาวชน แม้จะผิดกฎหมายและเป็นผลร้ายต่อเยาวชนก็ตาม และร้อยละ 55 ของเด็กประถมที่ดื่มเหล้าสามารถซื้อหุ้นส่วนมาดื่มได้ด้วยตนเอง
- มาตรการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นมาตรการหนึ่งที่มีประสิทธิผลในการควบคุมผลกระทบและความเสี่ยงจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อไม่ให้ผู้บริโภคและประชาชนท้าไปหาเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

มาตรการในการควบคุมร้านเหล้ารอบสถานศึกษาและกรณีของเหล้าบ้าน

- ❖ มาตรการจัดระเบียบพื้นที่จ่าน้ำยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระทำแบบค่อยเป็นค่อยไปเพื่อลดผลกระทบ โดยการจัดแบ่งระยะเวลา (Phasing) ของการดำเนินการให้เหมาะสม และแบ่งพื้นที่ควบคุม (Zoning) เป็น 3 พื้นที่ ดังตารางด่อไปนี้

Zoning	ภายในปีที่ 1	ระหว่างปีที่ 1-3	ปีที่ 3 เป็นต้นไป
ก.พื้นที่เลี่ยงสูง(พื้นที่ไข่แดง) กำหนดระยะห่างในการ จ่าน้ำยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากสถานศึกษา ภายในระยะ 100 เมตร	-ไม้ออกในอนุญาต ใบใหม่	- ห้ามจ่าน้ำยสูรา	- ห้ามจ่าน้ำยสูรา
ข.พื้นที่เลี่ยง (พื้นที่ไข่ขาว) กำหนดระยะห่างในการ จ่าน้ำยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากสถานศึกษา ภายในระยะ 100-500 เมตร	-ไม้ออกในอนุญาต ใบใหม่	<ul style="list-style-type: none"> - ขอความร่วมมือองค์กรนำมายสูรา ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง - ไม้ออกในอนุญาตใบใหม่ - ตรวจสอบ เฝ้าระวังพฤติกรรม 	- ห้ามนำมายสูรา
ค.พื้นที่ยกเว้น (พื้นที่ที่เปลี่ยนสถานบันเทิง ในปัจจุบันอยู่แล้ว)	<ul style="list-style-type: none"> -ไม้ออกในอนุญาต ใบใหม่ - ตรวจสอบ เฝ้าระวัง พฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้ออกในอนุญาตใบใหม่ - ตรวจสอบ เฝ้าระวังพฤติกรรม - ถอนใบอนุญาตหากฝ่าฝืน 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม้ออกในอนุญาตใบใหม่ - ตรวจสอบ เฝ้าระวัง พฤติกรรม - ถอนใบอนุญาตหากฝ่าฝืน

- ❖ ห้ามจ่าน้ำยเหล้าบ้านและเหล้าสมน้ำผลไม้/น้ำหวานกลิ่นผลไม้ โดยสื้นเชิง ยกเว้น
จ่าน้ำยในสถานบันเทิง ซึ่งห้ามเด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้ามาใช้บริการ
- ❖ การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 อย่าง
เคร่งครัด เช่น การห้ามจ่าน้ำยในหอพักนักศึกษา

รู้เท่าทัน กลยุทธ์ อุดสาหกรรมสุรา กรณีจลาจลและคำเตือน

กมลา วัฒนพ
น.พ.ทักษิณ ธรรมรังสี
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา มนุษยชาติรักพิชัยของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาช้านานการดื่มสุราถือให้เกิดผลกระทบมากมาย ทั้งในมิติทางสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจ ทั้งปัจจุบันและเรื้อรัง แม้ว่าการดื่มสุราเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคล และเป็นสิทธิ์ส่วนบุคคล แต่การจัดการกับปัญหาจากสุราเรื่องของทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งนี้ เพราะ ตัวผู้ดื่มนั้นแบกรับเพียงส่วนน้อยของผลกระทบจากการบริโภคเท่านั้น [1]

อุดสาหกรรมสุราได้ดำเนินการในท่านองเดียวกับอุดสาหกรรมยาสูบ ในการป้องกันทุกอย่างโดยนาย และความพยายามในการปักป้องสุขภาวะของประชากรโลก ในทางตรงกันข้ามจะสนับสนุนมาตรการที่ไม่ได้ผล และไม่คุ้มค่า เช่น มาตรการให้การศึกษา และ การรณรงค์ให้ดื่มอย่างรับผิดชอบ ทั้งนี้ ก็เพื่อปักป้องผลประโยชน์ทางธุรกิจของอุดสาหกรรมสุราต่อไป

เมื่อเร็วๆนี้ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ดำเนินการพัฒนาร่างประกาศในการควบคุมฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงคำเตือน ทั้งในรูปแบบข้อความและรูปภาพ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายแอลกอฮอล์แห่งชาติเพื่อนุมัติ อย่างไรก็ตามแปดบริษัทผู้ผลิตและนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ท่านนั้นสืบเรียกร้องต่อคณะกรรมการนโยบายแอลกอฮอล์แห่งชาติเพื่อให้ทบทวนร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวกับข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เอกสารฉบับนี้เป็นการให้ข้อมูลหลักฐานทางวิชาการในประเด็นข้ออ้างในการคัดค้านมาตรการคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผู้ประกอบการอุดสาหกรรมสุราขึ้นมาประกอบ

ข้ออ้าง 1.

"เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกจัดอยู่ในประเภทอาหาร ตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ดังนั้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มิได้เป็นสิ่งที่เป็นอันตรายในตัวเองแต่อย่างใดเพียงแต่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจจะก่อให้เกิดโทษหรือพิษภัยได้ ก็แต่เฉพาะการบริโภคที่ไม่เหมาะสม รวมถึงการบริโภคเกินควร จนอาจเป็นเหตุทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ตลอดจนก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้เท่านั้น"

ความจริง

พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 "ได้定นิยามคำว่า "อาหาร" ไว้ว่า หมายถึง "วัตถุทุกชนิดที่คนกินดื่มน อน หรือนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ หรือในรูปลักษณะใด ๆ" ดังนั้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงถูกจัดเป็นอาหารจริง แต่ความหมายของอาหารในพ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 มิได้มีนัยถึงความปลอดภัยหรืออันตรายจากอาหาร อาหารที่มีพิษหรือก่อปัญหาถูกจัดให้เป็นอาหาร และได้ถูกควบคุมโดยคณะกรรมการอาหารซึ่งอาศัยพ.ร.บ.ฉบับนี้เป็นเครื่องมือ ดังนั้นการที่อุดสาหกรรมสุรากล่าวอ้างถึงพ.ร.บ.อาหาร พ.ศ. 2522 เพื่อเป็นการจงใจสร้างความไขว้เชวงแก่ คณะกรรมการนโยบายแอลกอฮอล์แห่งชาติ ให้เชื่อว่า "เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มิได้เป็นสิ่งที่เป็นอันตราย"

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการเกิดผลกระทบมีความซับซ้อน [2] ทั้งปริมาณและรูปแบบการบริโภคมีผลต่อการเกิดปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผ่านสามกลไกที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน คือ ความเป็นพิษ (toxicity) ผ่านการสร้างความมึนเมา (intoxication) หรือผลต่อระบบประสาทส่วนกลาง และ ผ่านความเป็นสารเสพติด [3]

โดยที่สำคัญ “ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ที่ปลอดภัย” และไม่จำเป็นต้องพูดถึง “การดื่มที่เหมาะสม” ดังที่อุตสาหกรรมสุรากล่าวอ้าง การดื่มในปริมาณที่ผู้บริโภคเองยังไม่รู้สึกมึนเมา ก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นการดื่มที่ปราศจากความเสี่ยงต่อปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในมิติระดับหมาด ภาคแล้ว นักดื่มประจำ นักดื่มอย่างหนัก และผู้ดิดสุรา มีจำนวนคิดเป็นสัดส่วนน้อยของนักดื่มทั้งหมด ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากนักดื่มความเสี่ยงสูงเหล่านี้จึงมีสัดส่วนเพียงเล็กน้อยของปริมาณปัญหา ทั้งหมด [4] หรือกล่าวได้ว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริโภคที่นักดื่มเพื่อเข้าสังคม หรือนักดื่ม ทั่วไป [5]

ในเชิงปริมาณแล้วผลต่อระบบประสาทส่วนกลางเริ่มพบได้ตั้งแต่ระดับแอลกอฮอล์ที่ต่ำเพียงแค่ 10-30 มิลลิกรัมเบอร์เซ็นต์ [6] หรือกล่าวได้ว่ามีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นตั้งแต่เริ่มตื่นตั้งแต่แรกแล้ว ซึ่งยืนยันโดยการศึกษาที่พบว่าทักษะการขับขี่บ้างด้านลดลงอย่างมีนัยสำคัญตั้งแต่ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด ที่ 10 มิลลิกรัมเบอร์เซ็นต์ [7] ปัญหาสำคัญอีกประการคือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถลด ความสามารถการควบคุมตนเอง รวมไปถึงการควบคุมการดื่มของตนด้วย งานวิชาการทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ และการบริโภคส่วนใหญ่มีปริมาณการบริโภคที่ แท้จริงสูงกว่าปริมาณที่ตั้งใจไว้ก่อนดื่ม อีกทั้งการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นพฤติกรรมที่ถูก เสริม (reinforce) โดยการดื่มครั้งก่อนๆ นั่นจึงหมายความว่า การดื่มแม้ว่าจะเป็นการดื่มแบบความ เสี่ยงต่ำก็จะเป็นปัจจัยชักนำไปสู่การดื่มแบบความเสี่ยงสูงขึ้นในครั้งต่อๆ ไป

สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยิ่งบริโภคน้อยเท่าใด ก็จะยิ่งปลอดภัยมากขึ้นเท่านั้น แต่จะปลอดภัย มากที่สุดคือการไม่บริโภค เพราะไม่มีการดื่มใดปลอดภัยจากการความเสี่ยงของปัญหา

ข้อ้อ้าง 2.

“ร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไข เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ลักษณะ พร้อมทั้ง ข้อความคำเตือนสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ผลิตหรือนำเข้า พ.ศ.... มีการกำหนดไปในทางที่จะกำจัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมิได้ เพื่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอหอล์แต่อย่างใด)

ความจริง

ทั้งเจตนาและเนื้อหาของร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอหอล์ หาใช่เป็นการ กำหนดเครื่องดื่มแอลกอหอล์ไม่ แต่เป็นการป้องกันและควบคุมความรุนแรงของปัญหาจากการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอหอล์ ผ่านการสร้างความตระหนักรู้ถึงโทษภัยจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอหอล์ และ การให้ข้อมูล โดยมีเป้าหมายครอบคลุมทั้งกลุ่มที่บริโภคอยู่แล้ว และผู้ที่ยังไม่เคยดื่ม โดยเฉพาะ เด็ก และ เยาวชน

ในทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ เครื่องดื่มแอลกอหอล์เป็นสินค้าประเภทหนึ่งซึ่งมีลักษณะกลไก การตลาดล้มเหลว (market failure) ใน 4 ลักษณะคือ มูลค่าความเสี่ยหายจากการผลกระทบของการ ดื่ม (externalities) ไม่ได้ถูกรวมในมูลค่าของเครื่องดื่มที่นักดื่มจ่าย หรือครอบคลุมเพียงส่วนน้อย, การขาดข้อมูลของผู้บริโภคถึงผลกระทบ, การที่สุราเป็นสารเสพติดและมีผลต่อการควบคุมตนเองใน

การตัดสินใจของผู้ชี้อ้าง, และการปักป้องผลกระทบจากแอลกอฮอล์ถือเป็นสินค้าสาธารณะ (public goods) ที่รัฐพึงดำเนินการ ดังนั้นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่หัวผู้บริโภคและประชาชนก่อนการตัดสินใจชี้อ้าง จึงเป็นกลไกในการชดเชยความล้มเหลวจากการกล่าวหาการตลาด ค่าใช้จ่าย

ร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กำหนดข้อค่าเตือนในหกประเด็นหลักดังนี้

- การดื่มสุรา ทำให้เป็นโรคตืบแข็ง
- ดื่มสุราแล้วขับขี่ ทำให้พิการและตายได้
- ดื่มสุรา ทำให้ขาดสติและเสียชีวิตได้
- ดื่มสุรา ทำให้เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ
- ดื่มสุรา ทำร้ายตัวเอง ทำลายลูกและครอบครัว
- ดื่มสุรา เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อเด็กและเยาวชน

ทั้งหกข้อค่าเตือน มีได้เป็นการกล่าวอ้างอย่างเลื่อนลอย หรือการกล่าวอ้างอย่างเกินความจริง ข้อมูลวิชาการยืนยันความสัมพันธ์ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อการเกิดและความรุนแรงของโรคตืบแข็ง, การเสื่อมสมรรถภาพทางเพศ, อุบัติเหตุจากการขับขี่, ผลต่อสติและความสามารถในการควบคุมตนเอง, ผลต่อความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรและคู่ครอง และปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว อีกทั้งการดื่มสุราของผู้ใหญ่ยังเป็นอีกเหตุผลสำคัญในการดื่มสุราของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะทัศนคติที่เห็นว่า การดื่มสุราเป็นเรื่องปกติของสังคมไทย

ข้ออ้าง 3.

"ผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพและร่างกายมนุษย์นั้นปรากฏชัดว่าการดื่มอย่างเหมาะสมสมส่งผลดีต่อร่างกาย เช่น ช่วยป้องกันโรคที่เกี่ยวกับหัวใจได้"

ความจริง

แม้ว่าในการทดลองและสำรวจประชากรบางส่วนแล้ว แอลกอฮอล์อาจจะมีส่วนในการป้องกันโรคหัวใจขาดเลือดได้บ้าง โดยข้อมูลวิชาการพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจประกอบด้วย การบริโภคในปริมาณที่ต่ำและสม่ำเสมอ [8, 9] การบริโภคกับมื้ออาหาร [10] และปัจจัยส่วนตัวของผู้บริโภค [11] โดยในปัจจุบันยังไม่ทราบถึงกลไกในการป้องกันโรคหัวใจที่ชัดเจน [12]

มีการดื่มจำนวนน้อยมากที่เป็นไปเพื่อหวังผลในการป้องกันโรคหัวใจ [13] และมีนักดื่มจำนวนน้อยมาก ที่ได้ผลประโยชน์ดังกล่าว เพราะข้อมูลวิชาการพบผลประโยชน์ดังกล่าวในกลุ่มประชากรผู้ชายในประเทศไทย [14] โดยยังไม่พบผลในการป้องกันในภูมิภาคอื่นของโลก [15] ประชากรที่ได้ประโยชน์โดยต้องเป็นกลุ่มประชากรที่มีอายุ 40-45 ปีขึ้นไป [16, 17] ที่ดื่มอย่างสม่ำเสมอทุกวัน [18] ซึ่งหมายความว่าหากหยุดดื่มเมื่อใดผลในการป้องกันก็หายไปด้วย ที่สำคัญต้องมีปริมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก [19] โดยเฉพาะในประเทศไทย [20] เพราะนักดื่มที่ดื่มประจำทุกวันเกือบทั้งหมดดื่มในแต่ละวันในปริมาณที่สูง ในภาพรวมนั้นการดื่มสุราจึงมีผลขยายความรุนแรงของโรคหัวใจขาดเลือดมากกว่าการป้องกัน [21]

ในภาพรวมต่อร่างกายนั้น การดื่มสุราก่อผลกระทบเชิงลบมากกว่าประโยชน์หลักเท่าตัว [22] ในแทนทุกกลุ่มประชากร โดยเมื่อพิจารณาถึงผลกระทบระดับโลกในปี พ.ศ. 2547 สราก่อผลเสียมากกว่าผลตั้ง 31.6 เท่า เมื่อพิจารณาจากปีที่สูญเสียไปปรับตัวยความพิการ (Disable-adjusted

life-years/ DALYs) [23] และข้อมูลวิชาการล่าสุดก็พบว่าผลประโยชน์ของแอลกอฮอล์ในการป้องกันการเสียชีวิตจากโรคหัวใจขาดเลือดในประเทศไทยมีขนาดน้อยมากจนวัดไม่ได้¹ [24]

กล่าวโดยสรุป คือไม่พบประโยชน์ของแอลกอฮอล์ในการป้องกันโรคหัวใจขาดเลือดในระดับมหาด [25] และในการพิจารณาผลในการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจในมิติเชิงนโยบายและผลกระทบนั้น ต้องคำนึงว่า การตื่นเต้นโดยนักดื่มและในรูปแบบที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจนั้น ไม่ได้ปลดตัวจากผลกระทบทางสุขภาพในรูปแบบอื่น เช่นการเพิ่มความเสี่ยงของมะเร็งบ้างประเภท ความเสี่ยงในการติดสุรา และแม้แต่โรคหัวใจประเภทอื่นๆ นี้จึงเป็นสาเหตุไม่ให้แพทย์แนะนำให้ประชาชนและสังคมใช้การตื่นสุราเป็นกลไกป้องกันโรคหัวใจขาดเลือด [26] และยังมีวิธีอื่นๆ ในการป้องกันโรคหัวใจขาดเลือดที่มีประสิทธิผล คุ้มค่า และปลอดภัยกว่าการตื่นสุรา เช่น การออกกำลังกาย การงดสูบบุหรี่ การควบคุมความดันโลหิต

ประเทศไทยจัดอยู่ในภูมิภาคที่มีผลกระทบทางสุขภาพจากการดื่มแอลกอฮอล์สูงมาก โดยก่อให้เกิดภาระโรคเมื่อพิจารณาจากปีที่สูญเสียไปปรับด้วยความพิการ (DALYs)² คิดเป็นร้อยละ 10.4 ของภาระโรคทั้งหมด [24] ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลกกว่าสองเท่า และประเทศไทยยังอยู่ในอนุภูมิภาคมีผลกระทบต่อสุขภาพจากแอลกอฮอล์รุนแรงที่สุดเมื่อเทียบเป็นผลกระทบต่อปีรวมแอลกอฮอล์ที่เท่ากัน [24]

การอ้างถึงผลประโยชน์ในการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจ โดยไม่บอกความจริงทั้งหมดจึงเป็นเพียงเล่ห์เหลี่ยม ที่อุดສາหกรรมสุราใช้ขยายความเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางธุรกิจ

ข้ออ้าง 4.

"ที่มาของตัวอย่างคำเตือนของประเทศไทยที่มีการกำหนดให้มีข้อความคำเตือนบนฉลาก จาก International Center for Alcohol Policies"

ความจริง

การกล่าวอ้างถึง องค์กรอย่าง International Center for Alcohol Policies หรือ ICAP นั้นแสดงถึงความพยายามในการบิดเบือนและเลือกสรรเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรม เพราะ ICAP องค์กรหน้าจางในคราวขององค์กรทางวิชาการ ที่จัดตั้งและสนับสนุนโดยบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชั้นนำของโลก เช่น Asahi Breweries, Bacardi-Martini, Diageo, Heineken เป็นต้น โดยจัดตั้งขึ้นมาเพื่อท่านนาที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจบทบาทและประโยชน์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคม และเพื่อท่านนาที่ปกป้องภาวะคุกคามต่อผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมสุรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะคุกคามจากนโยบายต้านสุขภาพ [27] และ ตั้งนั้นข้อมูลที่รายงานของ ICAP จึงมีลักษณะในทางผิดเพี้ยน และเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจอุตสาหกรรมสุรา และห่างไกลจากข้อมูลวิชาการของนักวิชาการที่เป็นอิสระต่อผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมสุรา เช่นการ

¹ คือมีผลประโยชน์น้อยกว่า 500 ปีแห่งความสุขเสียปรับด้วยความพิการ

² ปีสุขภาวะที่สูญเสียไป หรือ DALY (Disability Adjusted Life Year) เป็นหน่วยวัดความเสียหายในระบบสุขภาพแบบใหม่ ที่ไม่ได้คำนึงถึงเพียงแค่การตายและการเจ็บป่วยเท่านั้นแต่คำนวนับการตายก่อนวัยอันควรและการมีชีวิตอยู่ด้วยความทุพพลภาพ ดังนั้นหน่วยนับ DALY นี้จึงคำนวนับปีสุขภาวะที่สูญเสียจากการตายก่อนวัยอันควร (Year of life lost) และ ปีสุขภาวะที่สูญเสียไปในกรณีที่มีชีวิตอยู่ด้วยความทุพพลภาพ (Year lived with disability)

กล่าวอ้างของ ICAP ที่ระบุว่าการให้ความรู้เป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงสุด หั้งที่เป็นการศึกษาที่เดิม “เปิดด้วยจุดอ่อน และอดีต [28]

ข้ออ้าง 5.

“การกำหนดให้มีรูปภาพคำเตือนเหมือนเช่นบุหรี่และยาสูบนั้น ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ในหลายประการ เมื่องด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีความแตกต่างกับบุหรี่และยาสูบอย่าง สิ้นเชิง การกำหนดให้มีภาพคำเตือนที่น่ากลัวอย่างใดๆ บนผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จึงเป็นการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมและทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องกลายเป็นสินค้าอันตรายร้ายแรง”

ความจริง

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความแตกต่างจากบุหรี่และยาสูบอย่างสิ้นเชิง” จริง

แต่กล่าวอ้างว่า “การกำหนดให้มีภาพคำเตือนที่น่ากลัว...บนผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์...เป็นการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรมและทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต้อง กลายเป็นสินค้าอันตรายร้ายแรง” นั้นไม่จริง

สราก่อให้เกิดโรคในจำนวนที่มากกว่าบุหรี่ การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดโรคต่างๆ ถึง 25 โรค ได้แก่ โรคถุงลมโป่งพอง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคมะเร็งปอด เป็นต้น แต่การบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุของโรคถึงกว่า 60 โรค [9] นอกจากสุขภาพกายแล้ว ยังมี ผลกระทบต่อสุขภาพจิต และสังคม เช่น โรคเครียด โรคซึมเศร้า การฆ่าตัวตาย ความรุนแรงการทำ ร้าย และอุบัติเหตุ

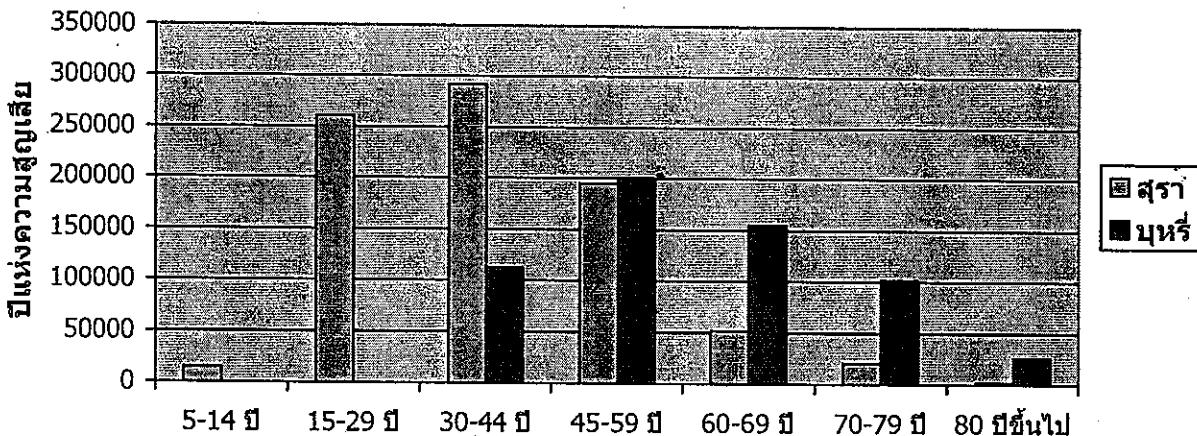
สราก่อผลกระทบต่อสุขภาพมากกว่าบุหรี่ ส้านรับประเทศไทย ในประเทศไทยการสูบบุหรี่ก่อ ภาระโรคในรูปแบบของการสูญเสียปีสุขภาวะ (DALYs) ร้อยละ 5.1 ในปี 2542 และ เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 5.8 ในปี 2547 คิดเป็นอันดับสามของปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ขณะที่การบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ก่อให้เกิดการสูญเสียปีสุขภาวะ (DALYs) ร้อยละ 5.8 ในปี 2542 และ เพิ่มขึ้นเป็นร้อย ละ 8.1 ในปี 2547 โดยในปี พ.ศ. 2547 นั้นการดื่มสราก่อผลกระทบมากกว่าการสูบบุหรี่ถึงร้อยละ 40.97 [29] [30]

สราก่อปัญหาได้รวดเร็วกว่าบุหรี่ การสะสมพิษของบุหรี่ ใช้ระยะเวลาในการก่อตัวนานเป็นสิบปี ขณะที่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลกระทบได้ทันแบบเนียบพลันและแบบเร็วลง จากสามกลไกคือ กลไกที่หนึ่ง แอลกอฮอล์มีความเป็นพิษในตัวเอง (Toxicity) ที่ทำลายเซลล์ของ อวัยวะต่างๆ ในร่างกาย โดยไม่มีอวัยวะส่วนใดของร่างกายที่มีภูมิคุ้มกันต่อแอลกอฮอล์ กลไกที่สองที่สอง แอลกอฮอล์ก่อผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เกิดการเมมา (Intoxication) ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของระบบประสาท การควบคุมร่างกาย ควบคุมอารมณ์ และการ ตัดสินใจ กลไกที่สามคือแอลกอฮอล์มีความเป็นสารเสพติดซึ่งทำให้ผู้ติดสุราต้องบริโภคต่อเนื่องใน ปริมาณสูง ทั้งสามกลไกแสดงให้เห็นว่าแอลกอฮอล์สามารถก่อผลกระทบได้รวดเร็วกว่าบุหรี่ การ ตัดสินใจที่จะบริโภคหรือไม่บริโภค ที่จะควบคุมตนเองหรือไม่ จึงต้องทำในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น การให้ข้อมูลคำเตือนที่ตรงเข้าใจง่าย จึงมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจหลีกเลี่ยงปัญหาจากสุรา

สราก่อผลกระทบต่อเยาวชนและประชากรวัยหนุ่มสาว ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศไทย จากภาพ แสดงให้เห็นว่าผลกระทบต่อสุขภาพของการบริโภคสุรามีขนาดสูงกว่าบุหรี่สำหรับประชากรวัยต่ำ

กว่า 45 ปี ดังนั้นการป้องกันการสูบเสียชีวิตก่อนวัยอันควรและการบาดเจ็บพิการต่างๆจากผลของ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงเป็นการปักป้องอนาคตของสังคมและประเทศ

ภาพ: ผลกระทบทางสุขภาพจากการดื่มสุราและการบริโภคยาสูบในปี พ.ศ. 2547 จำแนกด้านกลุ่ม อายุประชากร

ที่มา [30]

สุราก่อให้เกิดผลกระทบกับผู้คนได้กว้างขวางกว่าน้ำบุหรี่ ผลกระทบจากการดื่มสุรา ก่อให้เกิด อุบัติเหตุ และความรุนแรงตั้งแต่คนใกล้ชิดในครอบครัวที่ได้รับความรุนแรงโดยตรง ไปจนถึงการ ทะเลาะเบาะแว้งกับคนใกล้บ้านในชุมชน ตลอดจนการทะเลาะวิวาท ตีกัน ข่มขืน หรือเกิดอุบัติเหตุ รถชนกับคนที่ไม่รู้สักเลย เช่น เมื่อเร็วๆ นี้ ข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์มีติชน “จับหันควันซึ่มมาที่นี่ฆ่า ข่มขืน” และ ข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ “ตร.ลากคอหันควันแก้เงา-ปาร์ตี้” ทั้งสองข่าวเกิด จากการดื่มสุราและขาดสติ ขณะทำการสูบบุหรี่ก่อให้เกิดผลต่อผู้สูบเองโดยตรงเนื่องจากสารก่อ มะเร็งเข้าสู่ร่างกายผู้สูบโดยตรง และเพิ่มโอกาสการเป็นมะเร็งให้กับคนรอบข้างใกล้ชิดที่ได้รับควัน บุหรี่ หรือที่เรียกว่า Second hand smoker (ผู้สูบบุหรี่มือสอง) ทั้งนี้รศมีของคนรอบข้างที่ได้รับ สารพิษในควันบุหรี่จะอยู่เพียงรอบๆ ตัวผู้สูบบุหรี่ที่ควันจะแพร่ไปถึง

ข้อ้อ 6.

“บรรยายการห้องเที่ยวถูกทำลาย รายได้ของประเทศไทย และภาพลักษณ์ของประเทศไทย เสียหาย ทั้งยังส่งผลในการทำลายบรรยายการทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ”

ความจริง

ในความเป็นจริง การที่ชาวต่างชาติเข้ามาห้องเที่ยวในประเทศไทยนั้น เพราะมีความชื่นชมใน วัฒนธรรม และธรรมชาติที่สวยงาม มากกว่าที่จะมุ่งมาดื่มแอลกอฮอล์เป็นหลัก ซึ่งพอจะเห็นได้จากการสำรวจของนักศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยว roughly 66.88 เป็นตัวยในการใช้มาตรการ ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วงเทศกาล และร้อยละ 84.54 มองว่าการห้ามขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ช่วงเทศกาล ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการห้องเที่ยว โดย หากประเทศไทยใช้นมาตรการ ตั้งกล่าวช่วงเทศกาล นักท่องเที่ยว roughly 94.63 ยังยืนยันว่าจะมาเที่ยวเมืองไทย (ผู้จัดการรายวัน 4 มีนาคม 2552)

อีกทั้งปัญหาจากการดื่มสุรา จะเป็นปัจจัยทำลายบรรยายการห้องเที่ยวที่มีอิทธิพลสูงอย่างยิ่ง และจะส่งผลให้รายได้ประเทศของประเทศไทยจากการห้องเที่ยวลดลงได้อีกด้วย โดยเฉพาะกรณีที่นักท่องเที่ยวต่างชาติดอกเบี้ยออกจากภาระทำของคนไทยภายใต้ความมีน้ำใจ อย่างเช่น กรณี เป็นข่าว “สาวชาวลังกอกชุดเดินทางเข้ามาห้องเที่ยวที่เกาะสมุยแล้วถูกช่วยขึ้นโดยหนุ่มต่างด้าว ซึ่งมี สาเหตุจากการดื่มสุราจนมีน้ำใจก่อนลงมือกระทำการล่า” (ผู้จัดการรายวัน 9 นค 2549) ที่ทำลาย ภาพลักษณ์ของประเทศไทยอย่างร้ายแรง เพราะเป็นข่าวโด่งดังไปทั่วโลก และเป็นการสร้างภาพลบ ให้กับประเทศไทยว่าไม่มีความปลดภัยในการดำเนินธุรกิจ

อุดสาหกรรมสุรามักกล่าวอ้างผลดีต่อเศรษฐกิจจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างเกินความ จริง ประการแรกอุดสาหกรรมสุราและธุรกิจที่เกี่ยวข้องไม่ได้ก่อให้เกิดจำนวนการจ้างงานมากนัก อย่างที่อ้าง ข้อมูลจากต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าการจ้างงานในธุรกิจอุดสาหกรรมสุรามีแนวโน้ม ลดลงจากการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต [31] และการจ้างงานในธุรกิจขายปลีกมีจำนวน มากกว่าและมีอิทธิพลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าภาคการผลิตเครื่องดื่ม [20] ซึ่ง หมายความว่าการจ้างงานส่วนใหญ่นั้นมีผลกระทบน้อยและมีกลไกการหลักเลี้ยงผลกระทบได้หาก การบริโภคสุราของสังคมลดลง

ประการต่อมาการดื่มสุราและผลกระทบจากการดื่ม นั้นมีความชัดเจนมากในกลุ่มประชากรที่มีฐานะ ยากจนโดยเฉพาะในประเทศไทยกำลังพัฒนา ในขณะที่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มจะกระจุกตัวใน วงศ์แบบ ตั้งนั้นการบริโภคสุราจะเป็นการเพิ่มช่องว่างทางเศรษฐกิจ กล่าวคือทำให้คนจนจนลงและ คนรวยรวยขึ้น ในมุมมองระหว่างประเทศนั้นประเทศไทยได้เพียงประโยชน์ส่วนน้อยจากการ ผลิตและการค้าสุราข้ามชาติ โดยเฉพาะภายใต้ระบบการค้าเสรี โดยประเทศเจ้าของบริษัทสุราข้าม ชาติเป็นผู้ได้ประโยชน์สูงสุด กระแสการเงินสุทธิจากการบริโภคสุราจึงเป็นการสูญเสียจากการที่ ยากจนกว่าไปยังประเทศที่ร่ำรวยกว่า [31]

ธนาคารโลกได้เตือนประเทศไทยให้มีความละเอียดอ่อนในการสนับสนุนอุดสาหกรรมสุรา เพราะจะเป็น การตัดสินใจที่จะก่อปัญหาสุขภาพและสังคม [32] และในค่านิยมผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่าง ครอบคลุมแล้ว ธุรกิจอุดสาหกรรมแอลกอฮอล์ก่อผลกระทบสุทธิเป็นลบต่อการเดินทางเศรษฐกิจ [33, 34]

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งของปัญหาความยากจนทั้งในระดับบุคคลและ สังคม [35] ข้อมูลจากการสำรวจชี้ให้เห็นว่า ครัวเรือนไทยมีการจับจ่ายซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่ม มากขึ้นอย่างชัดเจน จาก 47 บาทต่อเดือนในปีพ.ศ. 2529 เป็น 206 บาทในปี พ.ศ. 2547 [36] และครัวเรือนไทยจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอัตราเพิ่มที่สูงกว่าการเปลี่ยนแปลง ของรายได้และรายรับ สูงกว่ารายจ่ายค่าอาหารและเครื่องดื่ม เสื้อผ้า ยาสูบ และความบันเทิง หรือ กสิกรรม ได้ว่าครัวเรือนไทยจ่ายค่าเหล้าเพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น และจากการสำรวจพบว่าส่วน ใหญ่ของผู้บริโภคไทยนั้นมีฐานะยากจน เช่นในปีพ.ศ. 2547 พบร้อยละ 66.7 ของผู้บริโภค มี รายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 48.9 ของผู้บริโภคหญิงมีรายได้น้อยกว่า 2,500 บาทต่อเดือน [37] เมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยของประชากรที่เดือนละ 8,537 บาท [37] และยังพบว่า กลุ่มประชากรที่มีระดับการศึกษาต่ำมีการบริโภคเป็นประจำสูงกว่า [38]

การดื่มสุราสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย แต่ไม่สามารถเทียบได้กับมูลค่าความสูญเสียต่อสังคม โดยรวม โดยหากจะให้เกิดรายได้แก่รัฐที่มากพอสำหรับมูลค่าความสูญเสียนั้น ราคากลางเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์จะต้องเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่าตัว มูลค่าของผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ หรือต้นทุนจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น มีองค์ประกอบหลายส่วน ทั้งต้นทุน ส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคม การศึกษาระดับนานาชาติประมาณว่า ต้นทุนทางสังคมจากการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีมูลค่า ระหว่าง ร้อยละ 1.1 ถึง 6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ประชาชาติ [39] โดยมูลค่าของผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อประชาคมโลก ใน ปีพ.ศ. 2545 คิดเป็นมูลค่าระหว่าง 210,000 ถึง 665,000 ล้านเหรียญสหรัฐ [15] การศึกษาใน

ประเทศไทยพบว่า ผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี พ.ศ. 2549 มีมูลค่า 1.507 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.92 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ [40]

ข้ออ้าง 7.

"ควรกำหนดให้มีคำเดือนบนฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น มาตรฐานการดื่ม (Standard Drink) และภาครัฐควรมุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ถูกต้อง เช่น การดื่มในลักษณะและปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการดื่มอย่างรับผิดชอบ"

ความจริง

อดสหกรรมสุภาพยาน สร้างการรับรู้ของสังคมว่า ปัญหาไม่ได้เกิดจากสินค้า ต้นต่อของปัญหามาจากนักดื่มที่ไม่มีความรับผิดชอบ ผู้ที่ใช้แอลกอฮอล์ในทางที่ดี และผู้ที่ไร้ความสามารถในการควบคุมตนเอง และ นักดื่มส่วนใหญ่ไม่ก่อปัญหา ในมีพิษมีภัย สามารถควบคุมตนเองได้ และใช้แอลกอฮอล์ในทางที่ถูก การรับรู้ดังกล่าวเป็นการบอกสังคมว่าปัญหาไม่ได้เกิดจากผู้ผลิต ผู้ขาย และ เกิดจากผู้บริโภคที่นาไปใช้ผิดวิธี ซึ่งจะไม่ปิดกันโอกาสในการสร้างผลกำไรจากการถูกควบคุมการบริโภค

มาตรการการให้ความรู้และการโน้มน้าวมีประสิทธิผลและความคุ้มค่าจำกัด [41, 42] ยังไม่มีข้อมูลทางวิชาการที่ระบุว่ามาตรการส่งเสริมการดื่มอย่างรับผิดชอบและการส่งเสริมแนวทางการดื่มนี้ ประสิทธิผลในการควบคุมปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ [41, 43] โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาที่ถ่ายทอดในกิจกรรมลักษณะดังกล่าวถูกมองว่าเป็นเนื้อหาที่ส่งเสริมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ [44] โดยเฉพาะในกลุ่มที่บริโภคในระดับต่ำและยังไม่บริโภค เช่นการสร้างการรับรู้ถึง การดื่มที่ปราศจากผลเสีย โดยงานวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารจากกิจกรรมดังกล่าวส่วนใหญ่แล้วจะเกิด ความสั่นสะกดความจะเพิ่มหรือลดการบริโภค [45] ยิ่งไปกว่านั้นกิจกรรมในการส่งเสริมการดื่ม อย่างรับผิดชอบในประเทศไทยเป็นช่องทางที่ผู้ประกอบการสามารถสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่ม เยาวชนต่างๆ ซึ่งจะเป็นกลุ่มลูกค้าที่สำคัญของผู้ประกอบการทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงกลุ่ม ที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์ขันต่อในการซื้อหาสุรา

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลสำคัญให้ระดับการควบคุมตนเองลดลง ระดับสติสัมปชัญญะ สามารถลดลงได้ตั้งแต่การบริโภคในปริมาณต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและผู้บริโภคเป็นครั้งคราว [46] นอกจากนี้ "ความรับผิดชอบ" ยังไม่สมควรถูกจำกัดความรับผิดชอบต่อการบริโภคในฐานะ ผู้บริโภคเท่านั้น ควรขยายความไปถึง ความรับผิดชอบด้วยบทบาทอื่นๆ เช่นเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปกครอง และ หัวหน้าครอบครัว

การระบุปริมาณแอลกอฮอล์บริสุทธิ์บนฉลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นสิ่งดี แต่ไม่ได้หมายความว่า ไม่สามารถกระทำควบคู่ไปกับมาตรการคำเตือนเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปไป ด้วยได้ ยกตัวอย่างการระบุถึงส่วนผสม วัตถุติดสารเคมีและสารปนเปื้อนที่ใช้ในการผลิตก็เป็นประโยชน์ ต่อตัวผู้บริโภคเช่นกัน

ข้ออ้าง 8.

"ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และร่วมส่งเสริม รณรงค์ ให้การศึกษา เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ "ไม่ใช่ในเรื่องการดื่มอย่างรับผิดชอบหรือมาตรฐานการดื่ม"

ความจริง

การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรคำนึงถึงสุขภาพของประชาชนเป็นสำคัญ การที่ให้อุดหนุนสุราเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายนั้น เป็นการไม่สมควร ข้อมูลวิชาการชี้ให้เห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ประกอบการอุดหนุนสุราซึ่งมีผลประโยชน์ทับซ้อนชัดเจนต่อกระบวนการนโยบายแอลกอฮอล์นั้นเป็นไปเพื่อวัดคุณภาพสังคมหลักเพื่อการปกป้องผลประโยชน์ทางธุรกิจ [47] มาตรการที่กลุ่มอุดหนุนสุราดำเนินการอย่างเช่นมาตรการทางภาษีและราคาและการจำกัดการเข้าถึง ส่วนเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลสูง [41, 42] เช่นกันกับมาตรการจำกัดการโฆษณาที่มีผลต่อการบริโภคของเยาวชน [48] ในขณะที่มาตรการที่อุดหนุนสุรานำเสนออย่างเช่นการให้ความรู้และการควบคุมลงของผู้ประกอบการนั้นมีประสิทธิผลต่ำ ประสบการณ์ในหลายประเทศชี้ให้เห็นว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของอุดหนุนสุราเป็นปัจจัยสำคัญทำให้นโยบายแอลกอฮอล์อ่อนแลง [41, 49]

สิ่งที่สังคมสูญเสียจากการแสดงบทบาทของอุดหนุนสุราประกอบด้วย ผลกระทบต่อ ทิศทางของเขต และเนื้อหาของนโยบายแอลกอฮอล์ ที่ทำให้สังคมขาดโอกาสในการมีนโยบายแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า ผลกระทบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนโยบายแอลกอฮอล์คือการเกิดภาวะพึ่งพาอาศัย ขาดความเป็นอิสระ ลดทอนความโปร่งใส นำเข้าถือ และผลกระทบต่อบริบทของกระบวนการนโยบายแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกร่วมของสังคมว่าการบริโภคเป็นเรื่องปกติของสังคม ทั้งนี้มิได้หมายความว่าอุดหนุนสุราไม่ควรมีบทบาทใดเลย แต่บทบาทที่สำคัญของอุดหนุนสุราควรจะมี คือการควบคุมและระมัดระวังการดำเนินกิจการของตนเองให้สอดคล้องกับมาตรการที่มีอยู่

เอกสารอ้างอิง

1. Harwood, H., D. Fountain, and G. Livermore, *The economic costs of alcohol and drug abuse in the United States*, 1992. 1998, U.S.A.: (Report to the National Institute on Drug Abuse and the National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism), National Institute of Health.
2. Rehm, J., *Alcohol consumption and mortality. What do we know and where should we go?* Addiction, 2000. 95: p. 989-95.
3. Rehm, J., et al., *The relationship of average volume of alcohol consumption and patterns of drinking to burden of disease: an overview*. Addiction, 2003. 98: p. 1209-28.
4. Kreitman, N., *Alcohol consumption and Preventive Paradox*. British Journal of Addiction, 1986. 81(353-63).
5. Rossow, I. and A. Romelsjo, *The extent of the 'prevention paradox' in alcohol problems as a function of population drinking patterns*. Addiction, 2006. 101: p. 84-90.
6. Eckardt, M.J., et al., *Effects of moderate alcohol consumption on the central nervous system*. Alcohol Clinical and Experimental Research, 1998. 22(5): p. 998-1040.
7. Moskowitz, H. and D. Fiorentino, *A Review of the Literature on the Effects of Low Doses of Alcohol on Driving-Related Skills*. 2000, National Highway Traffic Safety Administration: Washington, DC:.

8. Camargo, C.A.J., et al., *Prospective study of moderate alcohol consumption and mortality in US male physicians*. Archives of Internal Medicine, 1997. 157(1): p. 79-85.
9. World Health Organization, *WHO Global Status Report on Alcohol* 2004. 2004, Geneva, Switzerland: World Health Organization.
10. Trevisan, M.T., et al., *Alcohol drinking patterns and myocardial infarction*. American Journal of Epidemiology, 2001. 153(11): p. S97.
11. Rehm, J., et al., *Alcohol as risk factor for burden of disease*, in *Comparative quantification of health risks: Global and regional burden of disease due to selected major risk factors*, World Health Organization, Editor. 2003, World Health Organization: Geneva.
12. Single, E., et al., *The relative risks and etiologic fractions of different causes of death and disease attributable to alcohol, tobacco, and illicit drug use in Canada*. Canadian Medical Association Journal, 1999. 162: p. 1669-75.
13. Edwards, G., et al., *Alcohol Policy and the Public good*. 1994, New York: Oxford University Press.
14. Sempos, C.T., et al., *No protective effect of alcohol consumption on coronary heart disease (CHD) in African Americans: average volume of drinking over the life course and CHD morbidity and mortality in a U.S. national cohort*. Contemporary Drug Problems, 2002. 29(805-20).
15. World Health Organization, *Evidence-based strategies and interventions to reduce alcohol-related harm: Global assessment of public-health problems caused by harmful use of alcohol (Document A60/14 add.1)*. 2007, World Health Organization: Geneva.
16. Murray, C.J.L. and A.D. Lopez, *Quantifying the burden of disease and injury attributable to ten major risk factors*, in *The Global Burden of Disease: A comprehensive assessment of mortality and disability from diseases injuries, and risk factors in 1990 and projected to 2020*, C.J.L. Murray and A.D. Lopez, Editors. 1996, Harvard School of Public Health: Cambridge. p. 295-324.
17. Rehm , J. and C.T. Sempos, *Alcohol consumption and all cuase mortality*. Addiction, 1995. 90: p. 471-50.
18. Corrao, G., et al., *Alcohol and coronary heart diease: a meta-analysis*. Addiction, 2000. 95(10): p. 1505-23.
19. Knupfer, G., *Drinking for health: The daily light drinker fiction*. British Journal of Addiction, 1987. 82: p. 547-55.
20. Room, R., et al., *Alcohol in Developing Societies: A Public Health Approach*. 2002, Helsinki: Finnish Foundation for Alcohol Studies and the World Health Organization.
21. Room, R., T.F. Babor, and J. Rehm, *Alcohol and public health*. Lancet, 2005. 365: p. 519-30.
22. Rehm, J., et al., *Alcohol use*, in *Comparative quantification of health risks. Global and regional burden of disease attributable to selected major risk factors(vol. 1)*, M. Ezzati, et al., Editors. 2004, World Health Organization: Geneva. p. 959-1109.
23. Rehm , J., et al., *Global burden of disease and injury and economic cost attributable to alcohol use and alcohol-use disorders*. 2009.
24. Rehm, J., et al. *Alcohol, Social development and infectious disease in Global Expert Meeting on Alcohol, Health and Social Development*. 2009. Stockholm.
25. Hemstrom, O., *Per capita alcohol consumption and ischemic heart disease mortality*. Addiction, 2001. 96(supplement 1): p. 93-112.
26. Marmot, M. and E. Brunner, *Alcohol and Cardiovascular Disease: The status of the U-Shaped Curve*. British Medical Journal, 1991. 303: p. 565-8.
27. Anderson, P., *The beverage alcohol industry's social aspect organizations: a public health warnings (a Report to Eurocare)*. 2002, Eurocare: Cambridgeshire.

28. Foxcroft, D., *International Center for Alcohol Policies (ICAP)'s latest report on alcohol education: a flawed peer review process*. Addiction, 2005. 100(8): p. 1066-1068.
29. คณะทำงานศึกษาภาระโรคและการบาดเจ็บที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง, รายงานผลการศึกษา เรื่องภาระโรคและปัจจัยเสี่ยงของประชาชนไทย พ.ศ. 2542. 2547, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข: นนทบุรี.
30. คณะทำงานศึกษาภาระโรคและการบาดเจ็บที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง, รายงานผลการศึกษา เรื่องภาระโรคและปัจจัยเสี่ยงของประชาชนไทย พ.ศ. 2547. 2550, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข: นนทบุรี.
31. Room, R. and D. Jernigan, *The ambiguous role of alcohol in economic and social development*. 2000. 95(supplement 4): p. 523-535.
32. World Bank Group, *World Bank Group note on alcoholic Beverages*. 2000, Washington DC: World Bank Group.
33. Saxena, S., *Alcohol, Europe and the developing countries*. Addiction, 1997. 92(supplement 1): p. 43-48.
34. Samarasinghe, D., *Harm reduction in the developing world*. Drug and Alcohol Review, 1995. 14: p. 305-309.
35. World Bank Group. *Public Health at a Glance-Alcohol*. Public Health at a glance 2003 [cited 2007 3 May]; Available from: <http://siteresources.worldbank.org/INTPHAA/Resources/AAGAlcohol1103.pdf>.
36. ทักษิณ ธรรมรังสี, ทำไม่กันไทยดีงี้เม่า. วารสารวิชาการสาธารณสุข, 2549. 15(3): p. 335-346.
37. สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการดำเนินพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่ม_alcohol_ของประชากร พ.ศ. 2547 2548, สำนักงานสถิติแห่งชาติ: กรุงเทพฯ.
38. ยงยุทธ ชัยธรรม, พิมพา ชัยธรรม, and บัณฑิต ฟ้าไพศาล, ประสิทธิผลของนโยบายและมาตรการการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. 2547, กรุงเทพฯ: มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
39. World Health Organization, *Global status report: Alcohol Policy*. 2004, Geneva: World Health organization.
40. มนทร์ชัย ดาวเรืองยุทธพันธ์, et al., การศึกษาด้านทุนพลผลกระทบทางสังคม สุขภาพ และเศรษฐกิจ ของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศไทย 2551, กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.
41. Babor, T.F., et al., *Alcohol: No ordinary Commodity*. 2003, New York: Oxford University Press.
42. World Health Organization, *Evidence-based strategies and interventions to reduce alcohol-related harm(Document A60/14)*. 2007, World Health Organization: Geneva.
43. Foxcroft, D., *International Center for Alcohol Policies (ICAP)'s latest report on alcohol education: a flawed peer review process*. Addiction, 2005. 100: p. 1066-1068.
44. Jernigan, D., *The Global alcohol industry: an overview*. Addiction, 2009. 104 (supp.1): p. 6-12.
45. Casswell, S., *Public discourse on the benefits of moderation: Implication for alcohol policy development*. Addiction, 1993. 88: p. 459-65.
46. Room, R., S. Bondy, and J. Ferris, *The risk of harm to oneself from drinking Canada 1989*. Addiction, 1995. 90: p. 499-513.
47. Anderson, P. and B. Buamberg, *Stakeholders' views of alcohol policy*. Nordic Studies on Alcohol and Drugs, 2006. 23: p. 393-414.
48. World Bank Group, *World Development Report 2007: Development and the Next Generation*. 2006, World Bank Group: Washington.
49. Osterberg, E. and T. Karlsson, *Alcohol policies in the ECAS countries, 1950-2000*, in *Alcohol in Postwar Europe: Consumption, drinking patterns, consequences and policy responses in 15 European countries*, Norstrom T., Editor. 2001, National Institute of Public Health, European Commission: Stockholm.

แบบแสดงความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญติตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

โปรดคืนแบบแสดงความคิดเห็นฯ ที่หน้างาน

เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
ระดับการศึกษา	☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ (ระบุ)	
หน่วยงาน	☐ หน่วยงานภาครัฐ ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ หน่วยงานภาคเอกชน ☐ เครือข่ายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
	☐ สถาบันระดับอุดมศึกษา ☐ สถาบันระดับอาชีวศึกษา ☐ สถาบันระดับมัธยมศึกษา ☐ ผู้ผลิต-ผู้จำหน่าย	
	☐ อื่นๆ	
อายุ	.....ปี	

1. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. .... (ห้ามขายรอบสถานศึกษา)

---

2. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวิธีการหรือลักษณะในการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ....(ห้ามขายเหล้าบิน)

ใบสำคัญรับเงิน

วันที่....31 ส.ค.53.....

ข้าพเจ้า.....บัตรประจำตัวประชาชน.....

ที่อยู่ : .....

ได้รับเงินจาก.....โครงการด้านการพัฒนาคุณภาพและนโยบายสาธารณะเพื่อความคุ้มครองเด็ก เด็ก เด็กอ่อน อายุ 0-5 ปี ของประเทศไทย.....

ลำดับ	รายการ	จำนวนเงิน
	ค่าตอบแทนจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นค่อร่างอนุบัญญติตามพระราชบัญญติความคุ้มครองเด็ก เด็ก เด็กอ่อน อายุ 0-5 ปี พ.ศ.2551 วันที่ 31 สิงหาคม 2553 เวลา 09.00 – 16.30 น. ณ ห้องพิพารณ์บอร์ดroom 1 ชั้น L โรงแรมริชمونด์ จังหวัดนนทบุรี	500
รวมจำนวนเงิน		500

ตัวยักษร.....หัวเรื่องข้อความที่ว่า.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายจ่ายข้างต้นได้จ่ายไปในงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยแท้จริง **ทั้งนี้ไม่สามารถเรียกในส่วนของเงินได้**

รับรองโดย

ลงชื่อ .....ผู้รับเงิน .....ลงชื่อ .....ผู้จ่ายเงิน

( )

(นางสาวรุ่งผล สำเนียงเสนา)

ลงชื่อ .....ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายแพทย์สมาน พุตระกุล)

- หมายเหตุ**
1. สสส.ขอไม่ตรวจสอบบัญชีงวดต่อเดือน เป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเท่านั้น หากเอกสารใดไม่ตรงตามเงื่อนไขให้ใช้ใบสำคัญรับเงินนี้แทนได้
  2. ใบสำคัญรับเงินนี้ใช้สำหรับ ค่าตอบแทน, ค่าใช้สอย, ค่าเบี้ยเลี้ยง, ค่าใช้สอย, ค่าพาหนะ(รถขนาดเล็ก) ในกรณีที่ไม่มีใบเสร็จรับเงิน
  3. หากจำนวนเงินเกิน 1,000 บาท จะต้องมีสำเนาบัตรประชาชน พร้อมลงนามรับรองสำเนา ของผู้รับเงินด้วย
  4. หากจำนวนเงินเกิน 5,000 บาท และจำเป็นต้องใช้ใบสำคัญรับเงินนี้ จึงต้องมีลายมือชื่อของผู้รับผิดชอบโครงการลงนามรับรอง 2 ใน 3 คน พร้อมแนบท้ายผลประกอบการใช้ใบสำคัญรับเงินนี้แทนใบเสร็จรับเงิน

ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน

โครงการดำเนินการพัฒนาคุณภาพและนิยามสาธารณะฯ

วัน เดือน ปี	รายละเอียดการจ่ายเงิน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
	ค่าพาหนะรับจ้างพร้อมสัมภาระจากบ้านพักเลขที่		
ถนน	ต่ำบล	อ่าเกօ	
จังหวัด	ถึงสถานีขนส่ง/รถไฟ/สนามบินจังหวัด		
ไป-กลับ รวม 2 เที่ยว ๆ ละ	บาท เป็นเงิน		
ค่ารถปรับอากาศ ขึ้น	จากจังหวัด	ถึงจังหวัด	
ค่ารถไฟ ขึ้น	ระบุประเภท(เช่น น้ำ, น้ำ)		
จากสถานีรถไฟ	ถึงสถานีรถไฟ		
ค่าเครื่องบินจากจังหวัด	ถึงจังหวัด		
ไป - กลับ รวม 2 เที่ยว ๆ ละ	บาท เป็นเงิน		
ค่าพาหนะรับจ้างพร้อมสัมภาระจากสถานีขนส่ง/รถไฟ/สนามบิน			
จังหวัด	ถึง		
ไป - กลับ รวม 2 เที่ยว ๆ ละ	บาท เป็นเงิน		
	รวมเงิน		

รวมทั้งสิ้น (ตัวอักษร) .....

ข้าพเจ้า ..... ตัวแทน .....

หน่วยงาน ..... ขอรับรองว่ารายจ่ายข้างต้นนี้ไม่อาจเรียกใบเสร็จรับเงินจากผู้รับได้และ

ข้าพเจ้าได้จ่ายไปในงานราชการโดยแท้

(ลงชื่อ) .....